

NĚCO Z HISTORIE

Jak to bylo, když se Kyselovice „trhly“ od vlkošské školy
 Vlkoš a Kanovsko po květnovém osvobození v roce 1945
 Chytilův místopis
 Císařský otisk Stablního katastru

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST VLKOŠ

Sváteční slovo pana faráře
 Slovo Arcibiskupa Graubnera
 Rozhovor se Zbigniewem Czendlikem
 Tříkrálová sbírka 2021
 Nakresli Tři krále

ZŠ a MŠ VE VLKOŠI

Zápis do prvního ročníku MŠ
 Zápis do prvního ročníku ZŠ
 Výuka v době koronavirové
 Starý mobil pro Remobil
 I po Novém roce to ve škole žije

OBECNÍ ÚŘAD INFORMUJE

Výpisy z usnesení
 Desatero zásad
 Sčítání po sto letech
 Oznámení Českého statistického úřadu o konání voleb

VELIKONOCE

Velikonoce v době koronavirové
 Velikonoční kvíz
 Velikonoční recepty
 Okénko pro děti

ZE ŽIVOTA OBCE

Pozvánka na barevný den

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

Naši jubilanti
 Různé

VLKOŠSKÝ SPORT

Vykradená sokolovna

ŽIJEME VE VLKOŠI

Jak se chová koronavirus v těle
 Dvacet jedna turistických novinek

*Jaro v krajce, která se nyní koná na zámku v Holešově.
 Krásné prožití velikonočních svátků, hodně pohody a naděje Vám přeje Obec Vlkoš
 a redakční rada Vlkošského zpravodaje*

Betlém rochu jinak - nakreslili děti z Fikaného Barůšku. Prosinec 2020

Realizace veřejného osvětlení firmou Elspomont. Prosinec 2020

Recyklohraní v ZŠ. Leden 2021

Recyklohraní v ZŠ. Leden 2021

Maškarní ve školce. Únor 2021

Zima ve Vlkoši, 8. 2. 2021

Bourání komína bývalých dřevařských závodů, 9. 3. 2021

Poslední foto komína bývalých dřevařských závodů, 9. 3. 2021

Něco z historie

Jak to bylo, když se Kyselovice „trhly“ od vlkošské školy

V roce 1774 vydala Marie Terezie Všeobecný školní řád, který zaváděl všeobecnou školní docházku pro děti od 6 do 12 let. Nastal nebývalý rozvoj školních zařízení, a to i na venkově. V popisu škol v Přerovském kraji z roku 1785 se v případě vlkošské farní školy uvádí, že ve Vlkoši bylo 62 dětí ve školním věku, v Kanovsku 30, v Kyselovicích 60 a ve Věžkách 22. Učitelem byl Jan Mrázek, který dostával v penězích 1 zl. 44 kr., ze tří vesnic za 17 měřic pšenice (1 měrice po 1 zl. 30 kr.) celkem 25 zl. 30 kr., za 40 měřic ova (měrice po 30 kr.) celkem 20 zl., za 2,5 měrice prosa (měrice po 2 zl.) celkem 5 zl. Dohromady vycházel příjem učitele na 53 zl. 38 kr.

Již na začátku téhož roku bylo Kyselovicím povoleno vlastní vyučování v případě, že postaví školu a zajistí učitele. To vyvolalo napětí mezi oběma obcemi, které se projevilo ve sporu o platby za školní potřeby. Úředník komorního statku v Kyselovicích Josef Poltzer ve své odpovědi z 11. listopadu 1786 na přípis krajského úřadu z 18. října a 7. listopadu sděloval, že obec Kyselovice se odmítla podílet částkou 7 zl. 40 kr. na pořízení nové podlahy ve školní budově ve Vlkoši, protože podle jejich slov jim ze školy nevyplývaly žádné výhody. Kyselovičtí si stěžovali, že v zimním čase se jejich děti do Vlkoše nedostanou, a proto si v létě 1786 postavili vlastním nákladem školní budovu a zaopatřili si rovněž vlastního učitele.

Lidem v Kyselovicích se rozpočítaná částka na podlahu zdála vysoká a chtěli si stěžovat na vyšších místech. Byli odkázáni na příští soudní jednání, kde se to bude projednávat a bude učiněn písemný záznam, bez kterého se nemohou obracet na vyšší místa. Nicméně se zavázali dávat vlkošskému učiteli nadále za jeho kostelní služby naturální plat.

Dále úředník uvedl, že před dvěma roky se ve Vlkoši stavěla škola a Kyselovice se podílely na nákladech. Za prkna zaplatili dohromady 4 zl. 19 kr., za pálené cihly 1 zl. 18 kr., za 4000 kusů nepálených cihel 5 zl. 48 kr., za 17 věchtů slámy po 24 kr. na doškovou střechu, celkem 6 zl. 48 kr. Tesařům 32 zl. 34 kr., nádeníkům 1 zl. 36 kr., celkem 52 zl. 43 kr. za 37 usedlých. Při tom v Kyselovicích poukazovali na to, že když letos stavěli vlastní školu, náklady činily 119 zl. 6 kr. a museli vše zaplatit v hotových penězích, zatímco, když se stavěla škola ve Vlkoši, dostala obec od kroměřížské vrchnosti dřevo zadarmo, a kromě nevelké kůlny se od kyselovické školy v ničem

Repartition		
Vlkoš	17	175 fl. 10 kr. 3 den.
Kanovsko	30	42 fl. 40 kr. 2 den.
Věžky	22	28 fl. 29 kr. 3 den.
Bochoře	28	28 fl. 29 kr. 3 den.
Summa		175 fl. 10 kr. 3 den.

Handwritten signature: Josef Poltzer, 11. November 1786.

Přehled nákladů na stavbu školy ve Vlkoši v roce 1784

nelišila. Proto se jim zdálo, že na Kyselovice připadl nevyzvykle vysoký podíl.

Z výše svého podílu dovozovali, že 30 vlkošských usedlých mělo zaplatit 42 zl. 40 kr. 2 den., z Kanovska 20 usedlých 28 zl. 29 kr. 3 den., z Věžek 16 usedlých 22 zl. 47 kr. 3 den, a 20 usedlých z Bochoře 28 zl. 29 kr. 3 den. Celkem měla vlkošská škola stát 175 zl. 10 kr. 3 den., a to se nepočítala cena dřeva od vrchnosti. Škola v Kyselovicích tak přišla o 56 zl. 4 a 3/4 kr. levněji.

Proto úředník žádal nadřízený úřad, aby si vyžádal od toho, kdo měl dozor nad stavbou vlkošské školy a provedl rozdělení nákladů, stavební účty k nahlédnutí a zároveň se měl onen dotýčný vyjádřit k uvedeným stížnostem.

Ze strany vlkošské vrchnosti se ozval vrchní kroměřížského panství František Josef Spáčil 4. prosince 1786. Úpravy ve vlkošské škole byly prováděny podle příslušných nařízení a případně podlahy byl rozpočten

tak, že na přiškolené obce připadlo 25 zl. 30 kr. Všechny obce již svůj podíl uhradily, kromě Kyselovic, které přes dvojí upomínání ještě nezaplatily 7 zl. 30 kr. Kroměřížský vrchní si neodpustil nasadit na lidi z Kyselovic, když poukázal na to, že škola v Kyselovicích ještě není dokončena takovým způsobem, aby ji školou povinné děti mohly navštěvovat. Proto musí chodit na vyučování do podsednického domu. Navíc učitelem je sedmdesátiletý muž, který ani není zkoušeným, ani nemá dostatečné předpoklady k výuce, neboť mu pro jeho věk vynechává paměť a není ani schopný chodit do kostela. Z toho důvodu by měly kyselovické děti chodit nadále do Vlkoše a obec zaplatit svou část stavebních nákladů.

Hranický krajský úřad se dotázal kyselovického úředníka přípisem z 13. 12. 1786. Odvolával se na informaci z Kroměříže a také na guberniální výnos o stavbě školy a bytu pro učitele v Kyselovicích z 27. 7. 1786. Požadoval informaci o tom, zda byla v Kyselovicích skutečně

postavena škola a na čí náklady, kolik případně zaplatila vrchnost. Dále chtěli z Hranic vědět, zda učitel má podle předpisů vlastní byt, zda učebna pro výuku dětí obojího pohlaví je opatřena vším potřebným. Naposledy je zajímalo, zda a kde byl učitel prozkoušen ze svých schopností a zda má na to předepsané vysvědčení.

Odpověď z Kyselovic přišla 19. prosince. Úředník zopakoval, že Kyselovice nechtějí zaplati rozpočtenou částku 7 zl. 30 kr. na podlahu ve vlkošské škole, protože se jim celá stavba zdá předražená. Kyselovická škola byla postavena jen z prostředků obce, vrchnost ničím nepřispěla. Budova je k vyučování vhodná, má samostatný byt pro učitele, který má vysvědčení.

Spory o příspěvky z Kyselovic trvaly ještě nějakou dobu, teprve dne 30. srpna 1791 rozhodl přerovský krajský úřad se sídlem v Hranicích, že Kyselovští nemají přispívat na stavbu vlkošské školy, protože mají školu vlastní a do Vlkoše přiškoleni nejsou.

PhDr. Jiří Lapáček

Vlkoš a Kanovsko po květnovém osvobození v roce 1945

Pokračování z čísla 3/2020

Zanedlouho na květnové události v roce 1945 zůstaly lidem jen vzpomínky, které si mezi sebou často při nejrůznějších příležitostech vyprávěli. Jednu takovou vzpomínku zaznamenal učitel Karel Sobek do vlkošské kroniky v roce 1968 a týkala se události těsně po osvobození obce Rudou armádou.

Jak bylo zmíněno v předminulém čísle, před Rudou armádou prchala německá armáda velkou rychlostí. Mnoha obcemi, Vlkoše nevyjímaje, procházely stále malé a velké skupiny německé armády. Poslední velká skupina prošla Vlkošem 7. května ve třech proudech

s pěšími, auty a vozy, za kterými táhli dobytek. Při těchto úprcích zabavovala německá armáda nejrůznější dopravní prostředky, kola i auta. Údajně na ně vystavovali potvrzení. Pro odvoz materiálu, mužstva, zraněných a kořisti nutili i místní hospodáře pod pohrůzkou násilí, zapráhat koňské potahy a přepravit je co nejdále od postupující Rudé armády.

Na tuto nebezpečnou misi museli z Vlkoše zapráhnout své koně Sovovi, Macháčkovi, Horákovi, Hánečkovi aj. Museli se pustit do neznáma, kde jim v ústupovém chaosu wehrmachtu hrozilo nebezpečí nejen od německých vojáků, ale od vojenských bojových operací i partyzánů. Zrovna tak se pro ně stal hrozbou vzdušný prostor, ze kterého spojenecké letouny podobné kolony bombardovaly.

Na tuto těžkou životní situaci v roce 1968 vzpomínal přímý účastník Miroslav Sova, který musel s Miroslavem Hánečkou řídit koňský potah. Vezli munici i německé vojáky. Povozy byla prý celá dlouhá kolona, protože současně s nimi jely povozy z Kyselovic, Břestu, Žalkovic a jiných obcí. Směřovaly přes Přerov (asi 6. května) a údajně za nimi jela skupina vojáků, která vyhazovala mosty do povětří a tím zpomalovala postup rudoarmějců. Směřovali na západ, cestami, kde nehrozilo nebezpečí od postupující Rudé armády, která je svírala z jihu od Kojetína, Vyškova a ze severu od Olomouce. Cestovali přes Brodek u Přerova, Dub, Hrdibořice, Kostelec na Hané, Čechy pod Kosířem, Ptení, Boskovice. Dostali se až na Českomoravskou vysočinu do Lysic. Cesty byly zaplněné auty, povozy, tanky a pěšáky, všichni ustupovali. Vůbec prý nespali, jeli ve dne v noci. Při nucených zastávkách stihli jen napást koně a museli jet dále.

Patrně nejtěžší úsek se nacházel na Českomoravské vysočině, kde se opakovaně dostávali do střetů provázených střelbou mezi Němci a partyzány. I přesto postupovali dále. Patrně bylo již 8. května, protože všude v obcích vlály československé vlajky, a to i přesto, že v obcích se nacházelo mnoho Němců. Nevěděli co se děje, ale podle vlajek a praporů usuzovali, že se konečně blíží konec. Proto odmítli postupovat dál v cestě. Miroslav Hánečka se v tom chaosu údajně někde ztratil a jelikož Miroslav Sova odmítl postupovat dále, byl pro neuposlechnutí rozkazu násilím odveden třemi vojáky do nedalekého lesa, přičemž na něj mířili nabitými puškami. Patrně byl přesvědčen, že je to jeho konec a že bude zastřelen v lese u Lysic. Dva vojáci šli vpředu a jeden vzadu. Podle chování a domněnky Miroslava Sovy, ti vpředu mohli pocházet z Rakouska. U lesa se najednou někde ztratili a už se neukázali. Za ním zůstal jen jeden Němec, ten na něho namířil na krátkou vzdálenost a zavolal „Hände hoch“ a patrně chtěl vystřelit. Miroslav Sova rychle zareagoval, což mu nejspíš zachránilo život. Jak zvolna zvedal ruce, kopl vojákovi do pušky, ale rána již vyšla a trefila ho jen do pravé ruky. Ve zmatku se dal na útěk lesem. Německý voják ho nejspíš nepronásledoval, protože ve vyprávění se Miroslav Sova o tom nezmiňuje. Nakonec po bloudění v lese opět vyšel u Lysic. V obci vyhledal lékaře, který mu ránu ošetřil a poslal ho do Boskovic do nemocnice. To měl veliké štěstí, protože bylo 9. května a bylo již po válce. Za jiných okolností by ho po dopadení německými bezpečnostními složkami čekala smrt. V Boskovicích ležel nějakou dobu, když se najednou objevili dva občané Vlkoše, František Čada a F. Brauner, zaměstnanci firmy Daněk. Na motorce se vydali na západ po

stopách německé kolony a hledali firemní automobil, který Němci zrekvírovali ve Vlkoši.

Od nich se dozvěděl smutnou zprávu, že jeho otec náhle zemřel, snad pod tíhou událostí a nejistoty z návratu svého syna. Z boskovické nemocnice ho převezli do přerovské a po vyléčení se vrátil domů do Vlkoše. Při vyprávění tohoto příběhu jako důkaz ukazoval hlubokou jizvu na pravé ruce.

I přes dramatické události má tento příběh dobrý konec, autor vyprávění střet s německými okupanty přežil a ze střelného zranění se vyléčil. Ovšem v prvních květnových dnech závěrečné válečné dějství mezi Němci, sovětskou a spojeneckou armádou si ještě vyžádalo stovky životů, nehledě na ztráty na životech civilistů na obou stranách.

*PhDr. Petr Hlavačka
pokračování příště*

Chytilův místopis Československé republiky

III. vydání roku 1930 (osoby a domy z roku 1921)

Místopis – Vlkoš a okolí:

- * Bochoř, 271 domů, 1646 obyvatel, Čechů 1625, Němců 2, fara, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, žel. zastávka 1,75 km Věžky-Bochoř, četnická stanice, žel. stanice 6 km, zdravotní obvod, okresní soud Přerov, Morava.

Bříští, samota, obec Horní Moštěnice, žel. zastávka, četnická stanice, pošta, telegraf 2,5 km, žel. stanice, okresní soud Přerov – Morava.

- * Kanovsko, 44 domů, 290 obyvatel. Čechů 289, fara Vlkoš, zdravotní obvod, četnická stanice Horní Moštěnice, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, žel. stanice 3 km Řikovice, žel. zastávka Věžky-Bochoř, okresní soud Přerov, Morava.

- * Kyselovice, 152 domů, 833 obyvatel, Čechů 824, Němců 4, fara, zdravotní obvod, četnická stanice, žel. stanice 5,2 km Chropyně, pošta, žel. stanice Řikovice, žel. zastávka Věžky-Bochoř, telegraf Vlkoš-Kanovsko, okresní soud Kroměříž – Morava.

Polňák, mlýn vodní, obec Kanovsko, četnická stanice Horní Moštěnice, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, žel. stanice Řikovice, žel. zastávka Věžky-Bochoř, okresní soud Přerov – Morava.

- * Řikovice, 85 domů, 522 obyvatel, Čechů 516, Němců 2, fara, pošta, telegraf, žel. zastávka 0.5 km, zdravotní

obvod, četnická stanice Horní Moštěnice, okresní soud Přerov – Morava.

- * Věžky, 45 domů, 290 obyvatel, Čechů 290, fara Vlkoš, zdravotní obvod, četnická stanice, žel. zastávka Horní Moštěnice, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, žel. stanice 5 km Řikovice, žel. zastávka 0,75 km Věžky-Bochoř, okresní soud Přerov – Morava.

Věžky-Bochoř, železniční zastávka, obec Bochoř, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, žel. stanice 6 km, četnická stanice, okresní soud Přerov – Morava.

- * Vlkoš, 147 domů, 878 obyvatel, Čechů 878, fara. Zdravotní obvod, četnická stanice Horní Moštěnice, pošta, telegraf Vlkoš-Kanovsko, železniční zastávka 1,75 km Věžky-Bochoř, železniční stanice 3,25 km Řikovice, okresní soud Přerov – Morava.

Vrbovec, mlýn vodní, obec Horní Moštěnice, četnická stanice, pošta, telegraf 1,5 km – žel. zastávka, žel. stanice Řikovice, žel. zastávka Věžky-Bochoř, stanice, okresní soud Přerov – Morava.

Záhatí, dvůr, obec Horní Moštěnice, žel. zastávka, četnická stanice, pošta, telegraf 2 km, žel. zastávka Věžky-Bochoř, žel. stanice, okresní soud Přerov – Morava.

- * Žalkovice, 114 domů, 703 obyvatel, Čechů 703, fara, - zdravotní obvod Hulín, žel. zastávka, četnická stanice Břest, pošta, telegraf 2,5 km, žel. stanice 2,25 km Řikovice, okresní soud Kroměříž – Morava.

*Pro Vlkošský zpravodaj
vybral Pavel Sobek*

V roce 1830 byla vyhotovena jedna z prvních podrobných map Vlkoše (byla součástí Císařských povinných otisků Stabilmního katastru). Je na ní vidět, kde všude byly ve Vlkoši rybníky a mokřady a také zástavba obce byla poněkud jiná...

*Mgr. Markéta Červinková
Kronikářka obce*

Římskokatolická farnost

Velikonoce - svátky naděje a jara

Bylo mi asi deset let, v té době byl v Polsku zaveden vojenský stav, který měl potlačit hnutí Solidarity a taky zastrašit celou společnost. Kolem našeho paneláku jezdily tanky a důl, ve kterém pracoval můj táta, byl obklíčen armádou, protože se tam pod povrchem země zavřeli v rámci protestu horníci. Do toho nám volala teta z města u Baltu, kde bylo ruské letiště, že tam přistávají ruská letadla s armádou. Byl jsem malý kluk, ale pamatuji si, že rodiče mluvili se sousedy nebo s rodinou o tom, že tak to zůstane navždy a že ta doba nikdy neskončí. Všichni jsme zažívali pocit beznaděje.

Každou neděli jsme měli ve zvyku s celou rodinou poslouchat v rozhlasu modlitbu Anděl Páně s Janem Pavlem II. z Vatikánu a pamatuji si, jak jsme slyšeli jeho slova, že to vše jednou pomine a do země přijdou svoboda, mír a klid. V duchu jsem si říkal, jo, dobře se ti to říká, sedíš v Římě a my jsme v tom. Uplynulo ani ne 10 let, má zem byla svobodná, bez tanků, cizích vojáků a já jsem byl v semináři a připravoval se ke kněžství. Když se na to podívám zpětně, domnívám se, že se stal zázrak. Přestože jen pár lidí tušilo, věřilo a mělo naději.

Velikonoce jsou svátky jara, naděje, nového života, rodinných sešlostí, návštěv a krásných náboženských a lidových tradic. Ale kdo dnes na to myslí, kdo má naději, že se vrátíme do normálu? V době psaní tohoto článku nemám jistotu, jak budou vypadat Velikonoce v kostele ve Vlkoši, počet lidí, omezení a podobně. Ale i kdybych měl být v kostele úplně sám, jak tomu

bylo vloni, chci vás ujistit, že budu prosit za požehnání a zdraví pro celou obec. Jestli to bude možné, chci vás pozvat, ať se ke mně připojíte, abychom společně vyprosili naději pro nás všechny, že vše skončí, i když jen málokdo z nás tomu věří.

Chci vás pozvat, abychom společně slavili Velikonoce, svátek Vzkříšení naděje.

Přeji všem občanům požehnané Velikonoce a hlavně naději a optimismus do budoucna.

Milí farníci, tak jako každá farnost je i ta naše odkázána na finanční pomoc a dary svých farníků. Mám ještě na vás prosbu, chci vám svěřit svou starost o financování chodu vlkošské farnosti. V porovnání se sousedními farnostmi, které mají příjmy z nájmu, my jsme ve velké míře závislí na štědrosti farníků přispívajících v rámci bohoslužeb. V posledním roce se díky vaší štědrosti a pomoci zastupitelstva obce podařilo dokončit výměnu osvětlení kostela na led a pořídit úplně nové moderní ozvučení. Měl jsem plány

na pokračování výměny celé elektroinstalace kostela, ale to vše padlo. Několik měsíců zavření kostela nebo omezení počtu lidí na bohoslužbách mne přinutilo ke zrušení všech plánů a soustředění se jen na zaplacení provozu.

Proto v návaznosti na současnou situaci nabízím těm, kteří chtějí přispět do pravidelných sbírek, možnost poslat příspěvek na účet farnosti. Moc děkuji.

Účet farnosti Vlkoš 162419234/0300

*Požehnané Velikonoce
Grzegorz Zych, farář*

Slovo arcibiskupa Graubnera ke zpřísněným opatřením

Využívejme možnosti účastnit se bohoslužeb i ve všední dny, modleme se růženec a prosme o přimluvu naše české a diecézní patrony i kandidáty blahořečení, avšak neobcházejme opatření a neohazujme s lidskými životy, píše olomoucký arcibiskup k zavedení zpřísněných opatření v boji s koronavirovou pandemií.

Milí bratři a sestry,

rozhodnutím vlády se počíná pondělkem 1. března 2021 zpřísnují některá opatření v boji proti pandemii. Omezení dotýkající se bohoslužeb zůstávají stejná jako v předchozích týdnech: Obsazenost maximálně 10 % kapacity, povinnost užívat respirátory nebo zdravotnické roušky, dodržovat rozestupy 2 metry, desinfekce rukou, omezení společného zpěvu. Naléhavě vás žádám, abychom tato opatření důsledně dodržovali. Važme si toho, že se dále můžeme setkávat, byť v omezené míře. Obcházení a nerespektování opatření není uměním ani hrdinstvím, ale naopak hazardem s lidskými životy.

V některých farnostech se všichni nedostanou na mši svatou každou neděli. Využívejte, prosím, i všedních dnů k účasti na mši svaté či aspoň k tiché adoraci.

Pokračujeme v modlitbě růžence na úmysl ukončení pandemie a obrácení lidských srdcí k Bohu každý den večer ve 20.00 hodin, jak jsme k tomu vybídli už dříve spolu s ostatními biskupy. S důvěrou a nadějí v Boží pomoc a jeho milosrdenství prosíme o přímluvu naše české a diecézní patrony i naše kandidáty blahorečení.

Kéž tento mimořádný způsob prožívání postní doby přispěje k našemu posvěcení a připraví nás na velikonoční radost. K tomu ze srdce žehná

*Jan Graubner, arcibiskup olomoucký
V Olomouci 27. 2. 2021*

V rámci oslav jubilejního roku svého předchůdce Antonína Cyrila Stojana celebroid v neděli 14. března 2021 současný arcibiskup Jan Graubner mši svatou ve Stojanově rodišti, Beňově na Přerovsku.

Lidem shromážděným ve zdejší kostele i všem, kdo mši svatou sledovali v přímém přenosu na televizi Noe, přitom připomenul, že letos slavíme nejen 170 let od Stojanova narození, ale také 100 let od jeho jmenování do čela arcidiecéze. „Není ale slavným proto, že se stal biskupem – biskupem se stal proto, že už tehdy byl slavný pro způsob, jak žil evangelium. Váš rodák nám všem ukázal, že cesta ke slávě vede přes utrpení, kříž a službu,“ zdů-

raznil a připomenul také Stojanovo působení v politice. „Byl ovšem politikem nového typu: nechal se zvolit, aby sloužil chudým a potřebným,“ dodal arcibiskup Graubner.

Připomněl také některé okamžiky ze života svého předchůdce. „Když pořádal pouti, staral se o ubytování druhých, ale sám spal vsedě na schodech, zabalený do maminčina vlnáku. Za patrona by ho klidně mohla mít Česká pošta, protože jí dal spoustu práce: v archivech najdeme téměř 90 tisíc jeho dopisů. Jsou většinou velmi stručné, věcné a za každým stojí kus práce. Přičinil se o založení 112 duchovních správ, stavbu 139 nových kostelů a 64 nových far, významně pomohl s opravou 159 kostelů a 29 far a zasloužil se také o obnovu velehradské cyrilometodějské tradice i zvelebení Svatého Hostýna,“ vyjmenoval současný olomoucký arcibiskup.

Probíhající proces Stojanova blahorečení nyní podle něj vyžaduje modlitby věřících a také potvrzení zázraku. „Sám mám poměrně čerstvou zkušenost: když jsem byl před Vánoci hospitalizován s koronavirem, mnoho lidí za mě prosilo na Stojanovu přímluvu. Dnes proto děkuji Bohu, děkuji Antonínu Cyrilu Stojanovi a děkuji také všem, kdo se za mě modlili,“ zdůraznil arcibiskup Graubner a dodal: „Když se hodně lidí bude dál poctivě modlit, snad se přeplněné nemocnice vzchopí, pandemie se zastaví a lidská srdce se obrátí k Pánu.“

Zdroj: www.ado.cz

Velikonoce jsou svátky netypickými už tím, že nemají pevné datum a každý rok na ně připadne jiný termín. A také tím, jak rozdílné postoje k nim lidé zaujmají. Osobní a křesťanské pojetí Velikonoc přibližuje lanškrounský farář a v poslední době také televizní a rozhlasový moderátor Zbigniew Czendlik. My Vám pro zpestření Velikonoc a čtení Vlkošského zpravodaje přinášíme rozhovor s tímto panem farářem.

Pro Zbigniewa Czendlika jsou Velikonoce svátky o životě a o vítězství života nad smrtí, vítězství naděje

nad beznadějí, lásky nad nenávistí, bolesti nad utrpením. Římskokatolický děkan Zbigniew Czendlik říká, že má o velikonočních svátcích více práce než o vánočních. A to i proto, že ho Velikonoce baví.

Jaký je váš vztah k Velikonocům?

Mám je jako každé naše svátky hrozně rád, a i když to tak vypadá, nemám pocit, že o Velikonocích pracuji. Já pracuji před Velikonocemi. To je nejdůležitější. Když už mám všechno připravené, běží to skoro samo. Těším se na Velikonoce, které jsou pro spoustu lidí svátky jara, což jim neberu, souvisí to i s rovnodenností, svět se probouzí k životu a i my se proboužíme k životu, protože sluníčka máme čím dál více. A Velikonoce jsou křesťanské svátky o životě a o vítězství života nad smrtí, vítězství naděje nad beznadějí, lásky nad nenávistí, bolesti nad utrpením.

Co máte na Velikonocích nejraději?

Velikonoce mě zároveň baví a zároveň je považuji za lakmusový papírek úrovně náboženství lidí v České republice. Zatímco Vánoce jsou svátky pro širokou veřejnost, s bohatým kulturním, folklorním, společenským doprovodem, Velikonoce jsou svátky pro ty nejvíce vě-

řící, bez tohoto doprovodu. Podle návštěvnosti kostelů o Vánocích nepoznáme, kolik máme věřících, ale podle Velikonoc ano.

Který motiv Velikonoc by hlavně neměl zapadnout?

Hlavně k nim musíme připočítat mnohem delší postní dobu jako přípravu. Během ní by měl jít člověk více do sebe, popřemýšlet nad smyslem života a cestou, po které jde. Ta kulminuje Velkým pátkem a ukřižováním Krista, vrcholí zmrtevýchvstáním. V některých farnostech se slaví už v sobotu po západu slunce, my je oslavíme v sobotu o půl deváté večer. Někde začínají slavit v neděli brzo ráno, ale podle mě by to mělo být ještě za tmy, aby světlo vyniklo, protože hlavním tématem Velikonoc je světlo, Ježíš je pro nás světlem, za kterým jdeme. Podobně jako šli kdysi Izraelité za sloupem ohně z otroctví do zaslíbené země.

Není ovšem pojem otroctví dnešní svobodné společnosti příliš vzdálený?

I pro nás je to putování do svobodného světa, spousta věcí nás zotročuje. O Velikonocích si s tématem vykoupení a vysvobození uvědomujeme, že nejsme otroky, ale že jsme svobodnými lidmi. UVědomme si, jak svobodu prožívali lidé, kteří vyšli na svobodu z koncentračního tábora, přežili zajetí, opustili vězení po amnestii. A Velikonoce jsou jakousi amnestií, kterou nám Pán Bůh uděluje. Ale jsou lidé, kteří po ní netouží a do vězení se vrací. Podobně jako když potkávám i takové lidi, kterým se stýská po regulovaném a kontrolovaném životě plném jistot, v nichž se jim žilo lépe. Otroctví kdysi taky znamenalo určité jistoty a my, podobně jako Izraelité potřebujeme stejných 40 let, abychom si zvykli na opravdovou svobodu a naučili se ve svobodném světě žít. Ale jde i o vnitřní otroctví. I my můžeme být něčím svázáni, svými neřestmi, věcmi, které nás omezují a handicapují. Důležité je zbavit se toho, co nás tíží, odhodit zátěž.

Na obrazovkách televizí jsou Velikonoce každoročně prezentovány především velkopátečním rituálem přibíjení nejméně desítky filipínských dobrovolníků na kříž. S jakými dojmy tyto záběry sledujete?

Je to součást Velkého pátku, ale nad ním je něco víc. My bychom neměli být velkopáteční. Někdy svým věřícím vyčítám, že jsme velkopáteční - brečíme pod křížem, koukáme do země. A já jim říkám - kam se díváte, tam skončíte. My to musíme překonat. Smrt, utrpení, bolest nemůžeme vymazat ze svého života, ale je tam ta naděje, že po jejich překonání přijde vzkříšení. Někdy se stane, že v nás něco zemře, umírají mezi námi vztahy, ať už přátelské či v partnerském životě, něco v nás vyhořelo a třeba v nás něco jen doutná. A Velikonoce jsou obdobím, kdy by v nás něco mělo zase vzplanout. Aby ožilo,

o co jsme přišli, co jsme ztratili, co v nás zemřelo - tak jak to vidíme i v přírodě. A to je podstata Velikonoc. Velkopátečních lidí je dost, ale pro mě je to trochu masochismus.

Co s tím?

Jako někteří touží po nesvobodě, po režimu, kde mu jiní budou dávat pravidla, tak jsou i takoví lidé, kteří si pěstují bolest a utrpení. A kteří dokážou nosit v sobě zášť, pocit, že jim bylo jednou ukřivděno a zůstane to v nich na celý život. Podobně jsou lidé, kteří se neposunou a zůstanou v tom Velkém pátku. A já si říkám, ano patří to do našeho života, ale je třeba jít dopředu. Nedávno jsem natáčel rozhlasový pořad „Jak to vidí“ s ředitelem Centra Paraple, který říkal, že pořad věří v dobro, přestože se potkal s mnohým, co dobré není. A člověk velikonoční je člověk šťastný, věří v dobro - jak já říkám, že všechno má svůj happyend.

Na rozdíl od Vánoc s hlavním důrazem na štěstí, radost, zrození dítěte, novozákonní velikonoční příběh ovšem nabízí vedle témat utrpení a vzkříšení i řadu dalších...

Ano, všechno to, co se opakuje v dnešním životě - nespravedlivý rozsudek, zrada, pomluva... A to nejsou příjemná témata. Proto Velikonoce nikdy tak populární nebudou. Ony nám tak trochu nastavují zrcadlo. Jak jsem napsal ve své knížce - není důležité, že je milník prohnílý, důležité je, aby ukazoval správný směr. My jsme bohužel všichni trochu prohníli, nikdo není tak svatý, aby v něm nebylo něco špatného. Každý z nás stinnou stránku svého života o Velikonocích najde. I mně nastavují Velikonoce zrcadlo a říkají - takhle ne.

Proč jsem ve vaší knize Postel, hospoda, kostel nic o Velikonocích nenalezl?

Možná je celá knížka velikonoční - není velkopáteční, ale je velikonoční. Není proto potřeba Velikonoce zdůrazňovat, myslím, že jsem velikonoční člověk.

Jak jiné jsou Velikonoce ve vašem rodišti, tedy v Polsku?

Je pravda, že tradice jsou u nás mnohem bohatší. Například přes 90 procent Poláků přijde během Bílé soboty do kostela, aby si dalo posvětit velikonoční jídla, které si dá během nedělní velmi slavnostní snídaně.

Jak se díváte na pondělní český zvyk chození s pomlázkou a šlehání dívek a paní?

To je ještě docela dobré. V Polsku chodí bandy, které dívky polévají vodou. Není to ideální zvyk, který by se mi líbil. Ale pokud se to s pomlázkou nepřežene a někomu den neskončí už v devět hodin dopoledne, nemám nic proti tomu.

Co říkáte nedávnému výzkumu, podle něhož se v České republice velmi snižuje počet mladých věřících?

Když už mluvíme o statistikách, tak jsem někde četl, že občané České republiky nepatří sice mezi nejbohatší v Evropské unii, spíše jsme příjmy někde vzadu, ale přesto patříme k národům, které jsou nejvíce otevřené pro jakoukoli pomoc a solidaritu s potřebnými - sbírky ukazují, že jsme štedří. Přitom by se čekalo, že ve velkorysosti budou vpředu ty bohaté národy. Nemusí to mít vypovídací hodnotu. Troufl bych si říci, že když jsme ve statistikách počtu věřících vzadu, pak to neznamena, že ve víře nemůžeme být před ostatními.

Čím si přesto vysvětlujete úbytek lidí v kostelích?

Víru definuji jako určitou intimní záležitost člověka, takže někdy to nemusí úplně korespondovat s tím, co uvnitř cítíme. Církve prožívaly mnohem hlubší krize a já bych ani nenazval dnešní dobu ateistickou dobou krize. Jak se náš život mění, mění se i náš model zbožnosti, vnímání víry. Lidé v Česku velmi často víru ztotožňují s tím, že patřím do nějaké církve a to jsou dvě odlišné věci. Spousta lidí víru má, aniž by si to uvědomovala, někde pod povrchem ji má schovanou. My jsme silně křesťanským světem ovlivněni, což vidíme o Vánocích, Velikonočních, dodržováním nedělí, země je plná křesťanských symbolů od božích muk přes kapličky, kostely až po katedrály. Literatura, výtvarné umění, to vše člověka ovlivňuje, aniž by chtěl. V nás to je, jen se k tomu možná přímo nehlásíme. Kdyby se z našeho života vymazalo všechno, co je křesťanské, tradice, krajina, kultura, to

vše zůstane hrozně ubohé. Stejně tak by vypadal člověk, který by ze svého života vytěsnil všechny křesťanské hodnoty a svou víru. A to by byla trochu měsíční krajina.

Nyní ovšem zmiňujeme spíše tradici a stopy po předcích. Má dnešní mladší generace dostatek příležitostí setkat se s duchovními hodnotami vytvářenými i jejich vrstevníky?

Myslím, že ano. Jak mohu mluvit o Bohu, aniž bych použil slovo Bůh, o Ježíši, aniž bych použil slovo Ježíš, mluvit o víře, aniž bych použil slovo víra, tak si myslím, že pokud mladí lidé pomáhají člověku, projevují solidaritu s potřebnými, tak pokaždé říkají Bohu ano, i když nepoužívají přímo slovo Bůh. Ale cokoli dobrého uděláme, je to jako bychom řekli Bohu ano. Tím se projevuje víra a ten člověk ani neví, že dává najevo svoji víru, protože víra je to krásné a dobré, co je v nás.

„Říkám, co prožívám a co v sobě cítím, neříkám žádné definice, nerecituji katechismus co je Velký pátek, co je Bílá sobota,“ řekl na závěr našeho předvelikonočního rozhovoru. A jeho slova skutečně dokládají, jak poutavě a výstižně dokáže hovořit i o pojmech, s nimiž se člověk vyhýbající se kostelům běžně nesetkává.

Autor: Jaroslav Hubený

Do Vlkošského zpravodaje dodala Simona Prečanová
Zdroj: https://www.idnes.cz/pardubice/zpravy/velikonoce-zbigniew-czendlik-farar-krestanstvi-vira-amnestie-verici-kostel.A180328_235328_pardubice-zpravy_jah

TŘÍKRÁLOVÁ SBÍRKA 2021

**výtěžek sbírky činí
30 240,-Kč**

Děkujeme všem lidem dobré vůle

Nakresli tři krále

Po čase se zase usmálo štěstí na naše malé výtvarníky. I když letos neprobíhala tradiční tříkrálová sbírka, organizátoři výtvarné soutěže letošní ročník vyhlásili. Téma bylo mnohem náročnější než kdy jindy, protože se nejen kreslilo, ale také bylo třeba ztvárnit příběh tří králů a to do komiksu. Některé školy byly v období soutěže zavřené, ale i tak se děti, žáci i studenti mohli zapojit. Ně-

teré práce na Charitu došly jen v elektronické podobě, jiné posílali rodiče poštou a některé školy si je od svých žáků vyzvedli a předali po domluvě s organizátory. Také naši školáci měli možnost se do letošního ročníku zapojit a máme radost, že porota vybrala práci Barunky Kutálkové v kategorii 1. – 3. ročník. Blahopřejeme! Vítězné práce jsou v elektronické podobě k vidění na webu arcibiskupství: ado.cz (<https://www.ado.cz/2021/03/01/do-tvorby-trikralovych-komiksu-se-hojne-zapojili-take-stredoskolaci/>).

Markéta Matlochová

Základní a mateřská škola

Zápis do prvního ročníku mateřské školy

proběhne dne 6. května v 16:00 v mateřské škole Vlkoš, pokud budou vhodná pandemická opatření. Plakát bude na webu školy i na dveřích.

Nebo proběhne distančně:

- Na školním webu budou včas zaslány informace, formuláře nutné k vyplnění.

- V době od 6. 5. do 15. 5. 2021 budete zasílat vyplněné formuláře – poštou – emailem. Nebo stačí jen vhodit do poštovní schránky školy.
- Všem odpoví a pošle správné rozhodnutí ředitelka školy do 30 dní od zaslání dokumentů.

Přejeme si, abychom vás všechny mohli uvítat v našem školním zařízení, tak snad už v květnu bude lépe...

Mgr. Marie Uhlířová
Ředitelka ZŠ a MŠ Vlkoš

Zápis do prvního ročníku základní školy

Zápis do první třídy proběhne dne 8. dubna v 16:00 v základní škole Vlkoš, pokud budou vhodná pandemická opatření. Plakát bude na webu školy i na dveřích.

Nebo proběhne distančně:

- Na vaše emaily budou včas zaslány informace, formuláře nutné k vyplnění
- Děti mohou v online připojení komunikovat s paní učitelkou, s paní ředitelkou
- V době od 8. 4. do 22. 4. 2021 budete konkrétně jednotlivě pozváni ke slavnostnímu online zápisu.

Pro úspěšný vstup do základní školy jsou předškoláci vedeni paní učitelkou již od září k dovednostem a poznatkům, které jim pomohou při vstupu do základní školy.

V mateřské škole pracují ve skupince společně nad úkoly, které se týkají:

- Pohybových dovedností
- Grafomotoriky – držení tužky, správné sezení při psaní, výdrž dokončení zadaného úkolu

- Jemné motoriky – manipulace s předměty, sebeobsluha, stříhání, navlékání, zapínání...
 - Zrakové rozlišování – hledání stejných tvarů, barev, velikostí...
 - Paměť, soustředění koncentrace – Kimova hra, puzzle, písňe, básně.
 - Sluchové vnímání – slovní fotbal, co je na začátku slova, na konci slova, vytleskat slabiky.
 - Matematická představivost - hra člověče nezlob se, co je nad, pod, nahoře, dole, více, méně...
 - Orientace v čase – dnes, zítra, ráno, večer,
 - Znalost barev
 - Informace o sobě a okolí – znát jméno, příjmení, adresu bydliště, datum narození.
 - Řeč, komunikace – čtete dětem a nechte je pak vyjádřit, co si zapamatovali, co se jim líbilo.
 - Pracovní návyky – dokončit zadanou práci, smířit se s neúspěchem, mít aspoň 3 jednoduché povinnosti v pravidelném čase.
- Přejeme všem hlavně hodně zdraví a trpělivosti.
Jsme tu s vámi a pro vás.

Za tým mateřské školy
Mgr. Marie Uhlířová - ředitelka

Výuka v době koronavirové

Je to už víc, než rok, co se svět, a s ním i školy potýkají s následky koronavirové nákazy. Tentokrát se uzavření škol dotklo ve Vlkoši nejvíce žáků 4. a 5. ročníku. Děti mladší mohly ještě donedávna do školy, ale čtvrtáci a pátáci byli ve škole naposledy krátce na podzim. Od ledna až dosud jsou stále na online výuce. V praxi to znamená, že každý pracovní den ráno zasedají k počítačům, kde se v prostředí programu MS Teams potkají se svou paní učitelkou

a přes počítač probíhá výuka hlavních předmětů. Ve čtvrté a páté třídě je to čeština, matematika, angličtina, přírodověda a vlastivěda. Děti už si za tu dobu na online výuku zvykly, i když pořad je jasný, že jim osobní kontakt se školou a spolužáky chybí. Věřím, že většina z nich se do školy těší a doufám, že už to bude brzy.

V době, kdy tento zpravodaj vychází, právě slavíme Velikonoce. Přeji všem co nejhezčí svátky a hlavně pevně zdraví do dalších dní.

Mgr. Petra Pavlíková
Učitelka ZŠ

Starý mobil pro Remobil

Začátkem ledna se naše škola zapojila do sběrové soutěže zaměřené na mobily s názvem Starý mobil pro Remobil. V této soutěži lze vyhrát výlet do sciocentra a další zajímavé ceny. Zadání úkolu v soutěži znělo:

„Lovci a sběrači aneb Mamutí dopad mobilních telefonů na životní prostředí!“ V první fázi jsme se všichni měli proměnit v lovce a sběrače a ve svém okolí posbírat - „ulovit“ co nejvíce vysloužilých mobilů, které se nejčastěji nachází v pravěké jeskyni zvané šuplík a odnést je do školy. Abychom je měli kam ukládat, než je odešleme k recyklaci, museli jsme si vyrobit sběrnou nádobu, ve které jsme zohlednili motiv pravěku, což bylo další součástí soutěžního úkolu. A právě motiv pravěku byl tím největším popudem, abychom se této soutěže zúčastnili.

Už od loňského školního roku totiž probíhá v naší družině hra „Cesta do pravěku“, která pokračovala i celé 1. pololetí tohoto školního roku. V rámci této hry jsme lovili dinosaury, malovali jeskynní malby, kradli oheň cizí tlupě, sbírali korálky na pravěký náhrdelník, vyráběli pravěké zbraně, ale MAMUTA se nám ještě ulovit nepodařilo. Tady se nám naskytla možnost, že by se to konečně mohlo podařit. Pořadatelé soutěže se totiž pokusili přiblížit dětem, jaké množství materiálů, tedy i nerostných surovin, musí být zpracováno při výrobě 1 mobilního telefonu. A také kolik energie je k tomu potřeba vynaložit. Jsou to skutečně velké hodnoty, a proto použili přirovnání s mamuty a bizony, kteří sloužili k obživě pravěkým lovcům. Tak jsme se dozvěděli, že na výrobu jednoho mobilního telefonu, který v průměru váží 100 g je potřeba zhruba 100 kg surovin, tzn. na výrobu 1 malého mobilu muselo být spotřebováno zhruba 100 kg materiálů (ropa, nerostné suroviny, horniny, zemní plyn, uhlí atd.). Jeden bizon váží průměrně 800 kg, takže k ulovení jednoho bizona potřebujeme přinést 8 mobilů. Mamut vážil přibližně 7 000 kg, takže k jeho ulovení budeme potřebovat 70 mobilů. To byla motivace! Podaří se naší tlupě ulovit mamuta? Děti

s nadšením vyrobily dvě sběrné nádoby a začaly nosit nefunkční mobily, které každý den přepočítávaly. Nadšení také provázelo ulovení prvního, ale i každého dalšího bizona.

Třetí částí soutěžního úkolu bylo vytvořit koláž z obrázků mamuta, pračlověka a mobilu, ke koláži vytvořit příběh. Tuto část zpracovaly děti ve dvou skupinkách a vznikly krásné koláže s příběhy Mobily v kamenné době a Kamenný příběh. Myslím si, že dětem se soutěž líbila a plnění úkolů je bavilo. Přitom se procvičily v matematice (neustálým přepočítáváním mobilů na bizony, a dopočítáváním kolik nám ještě chybí do toho mamuta), dozvěděly se mnoho nového o tom, jaký dopad má výroba mobilů na životní prostředí. Jak je důležité se o mobil starat, aby jim dlouho vydržel a oni nezatěžovali přírodu tím, že si každý rok budou pořizovat nový. A také to, že mnohem šetrnější je využívat k výrobě nových mobilů materiály získané recyklací.

Mimochodem toho mamuta jsme nakonec stejně neulovili, odeslali jsme k recyklaci 43 mobilů, ale jak prohlásil jeden druháček: „Bizonů máme hodně a větší půlku mamuta také, takže hlady neumřeme“.

Apoleníková Hana
ŽS – školní družina

I po novém roce to ve školce žije

V lednu stavíme MOSTY

Naše školka se zapojila do Místního akčního plánu vzdělávání 2, v rámci Operačního grantu pro výzkum, vývoj a vzdělávání MŠMT. Téma MOSTY proběhlo v rámci podpory polytechnického vzdělávání dětí, aneb formou hry podporujeme tvořivost a technickou představivost dětí.

Na úvod projektového dne jsme krátce seznámeni s historií. Je připomenuta postava krále Karla IV a jeho slavné stavby: Karlův most v Praze nebo hrad Karlštejn, pokladnice korunovačních klenotů. Děti se u výkladu a obrázků už trochu vrtí a já si v duchu říkám, jejej toto je pro nás celkem těžké téma, jak to dopadne? Ale už se to rozjíždí a jsme vtaženi do budování. Děti společně tvoří podle mapy „řeku“, z velkých dílků papírového puzzle. Potom ze šátků staví „most“ do kterého hází „vejce“, pro zpevnění. Na

hromadu je vysypán veliký kufr, plný kostek DUPLO a děti dle fantazie staví své mosty.

Nakonec spojujeme síly a začínáme budovat jeden společný veliký „most“. Dětem jsou rozdány návody, podle kterých zkoušejí stavět nosníky, které pak umísťují nad řeku a podložkami je spojují do tvaru mostu. Děti prokazují silného týmového ducha a každý pracuje, jak nejlíp umí podle svých schopností. Starší děti většinou již samostatně, mladším pomáhají paní učitelky a asistentky. Po hotovém mostě se procházejí, nejdříve panáčky z DUPLA. Nakonec provádíme i zkoušku nosnosti a rovnováhy a po mostě se projdou nejen děti ale i paní učitelky. Společné dílo se podařilo a všichni jsou nadmíru spokojeni. Děkujeme za výborný program a pěkné vedení paní lektorce, která nás také chválí za dobrou práci.

Naše děti velmi baví tvořivost, je-li to možné, dovolme jim v rámci jejich schopností pomáhat a zapojovat se do domácích prací, učme je zacházet s nástroji denní potřeby, pomáhat tátovi v dílně nebo na zahradě. Děti se učí nápodobou, ukazujeme jim reálný praktický život.

Únorový Maškarní rej

Dnes je náš velký den. Všichni jsme se na dnes moc těšili a poctivě se připravovali. Naše školka je celá vyzdobená barevnými řetězy z krepového papíru a balónek. Děti doma nemohly dospát a už se scházejí, dneska tu chce být opravdu každý. Ještě si po ránu spolu pohrajeme v bloku volné tvořivé hry, protáhneme si tělo při cvičení, posváčíme a jdeme na to...

Paní učitelky a asistentky pomáhají dětem s převlečením do kostýmů a z šatny se postupně vynořují krásné princezny, kouzelníci, Nindža bojovníci, víly, mořská panna, medvídek Pú, piráti, Tlapková patrola a další a další prima masky. Na úvod se všichni vítáme a každá maska se nám představuje a ukazuje, co umí, a my hádáme, jak se jmenuje.

A je nám pořádně veselo, hraje hudba a my tancujeme a poskakujeme pěkně do rytmu. Na řadu teď přicházejí zájímavé disciplíny. Jako první zkusíme medvědí chůzi. Na

nohou máme velké medvědí tlapy a není to vůbec jednoduché se v nich pohybovat. Před dalším úkolem se musíme rychle uklidnit, protože jen tak dokážeme přenést dinosauří vejce na lžici, bez toho aby nám upadlo na zem. Poslední disciplína je hod na cíl, teda na dinosaura. Ne každému se povede prohodit míček kulatým otvorem, ale to nevadí, oceňujeme každý pokus. A zase další písničky a hopsání a radování a oblíbené pohybové hry třeba „na sochy“ nebo „škátule, škátule hejbejte se“...

Cože? Už je čas k obědu? To nám to ale rychle uteklo. Každá maska je oceněna malou sladkostí, kterou si ponese domů, a my se postupně zase přeměňujeme na obyčejnou školku. Bál je u konce, ale pěkný pocit nám zůstává...

Děkujeme maminkám a všem, kteří nám pomáháte s přípravou kostýmů, ať žije maškarní!

Alena Packová
Učitelka MŠ

Obecní úřad informuje

Česká lékárnická
komora

DESATERO ZÁSAD, které lékárníci doporučují dodržovat během pandemie covid-19

- 1. Používejte** certifikované ochranné pomůcky dýchacích cest s dostatečnou účinností, tedy alespoň 94 % – **respirátory FFP2 nebo FFP3 či nanoroušky.**
- 2. Ochranné pomůcky dýchacích cest noste správně** – na ústech i nose a dostatečně utěsněné tak, aby plnily svou funkci.
- 3. Nepřekračujte životnost ochranné pomůcky dýchacích cest** a včas ji vyměňte za novou. Řídte se pokyny výrobce, nebo pomůcku vyměňte dříve, je-li vlhká.
- 4. Ochrannou pomůcku dýchacích cest noste pečlivě nasazenou i mimo veřejné prostory** při kontaktu v soukromí, výjima kontaktu se členy vlastní domácnosti.
- 5. Dodržujte bezpečný rozestup od ostatních osob alespoň 2 metry.**
- 6. Dodržujte karanténu.** Pokud se necítíte dobře, kontaktujte lékaře a, je-li to možné, zůstaňte doma, i když karanténu nařízenou nemáte.
- 7. Často a důkladně si myjte ruce** mýdlem a teplou vodou. Pokud si nemůžete ruce umýt, **použijte virucidní dezinfekční prostředek.** Pravidelně dezinfikujte také svůj telefon, klípy dveří, volant a další předměty, kterých se často dotýkáte.
- 8. Alespoň třikrát denně provádějte intenzivní větrání** v délce trvání asi 10 minut tak, aby se vyměnilo maximum vzduchu v místnosti.
- 9. Ve společnosti, mimo Vaši domácnost, se chovejte rozumně a s respektem k ostatním.** Přistupujte k situaci zodpovědně. Nikdy nevíte, zda Vy nebo člověk, se kterým jste se právě setkali, nejste v první, bezpříznakové, ale nakažlivé fázi onemocnění covid-19.
- 10. Udržujte své tělo v dobré kondici a podporujte svou imunitu. Informace si ověřujte u skutečných odborníků. V případě nejistoty požádejte o radu svého lékárníka.**

© Česká lékárnická komora 11. 3. 2021

Sčítání lidu,
domů a bytů

www.sclitani.cz

Sčítání po 100 letech bude hlavně online

Na pondělí 15. 2. 2021 připadá stoletý výročí prvního československého sčítání lidu, které se konalo 15. února 1921. Od vzniku Československa se na našem území uskutečnilo zatím devět sčítání. Sčítání 2021 tak bude v pořadí desáté a poprvé v historii primárně online.

První sčítání v samostatném Československu prováděl nově založený Státní úřad statistický. Podle výsledků sčítání v roce 1921 bylo na území dnešní České republiky 10 009 480 obyvatel. O devadesát let později, dle sčítání v roce 2011, žilo v Česku 10 437 000 obyvatel. Při prvním československém sčítání byl proveden i soupis bytů, a to v aglomeracích, které měly alespoň 20 tisíc obyvatel. „Za nejdůležitější se považovalo zjištění národnosti obyvatelstva. Mělo totiž do jisté míry potvrdit oprávněnost vzniku samostatného Československa. Národnost se zjišťovala podle nové definice ozačované od tzv. kmenové příslušnosti, za jejíž projev se považoval mateřský jazyk. Tím se měla odstranit dřívější definice národnosti určovaná podle obcovací řeči, která při nahlášení německého jazyku,“ vysvětluje předseda Českého statistického úřadu Marek Rojček.

Významnou charakteristikou bylo také povolání obyvatelstva. Zjištěná zaměstnání se pak porovnávala s těmi, která byla zaznamenána v roce 1914. Cílem bylo identifikovat sociální a profesní přesuny mezi dobou předválečnou a poválečnou. Obyvatelstvo bylo sčítáno pomocí sčítacích archů pro domácnost, jak to bylo obvyklé u sčítání předválečných. Data se zpracovávala na **číslicových** demoštitkových strojích.

Bezpečně a moderně

Nejmodernější sčítání v historii České republiky nás čeká právě letos, 100 let od prvního prověřovacího sčítání, s odstavcem 27. března. Jeho první fáze, která je připravena jako online, bude zcela bezkontaktní, a vzhledem k epidemiologické situaci i nejbezpečnější. Od 27. 3. do 9. 4. se lidé budou moci sečíst přes webovou nebo mobilní aplikaci z pohodlí domova, bez nutnosti dalšího kontaktu se sčítacími komisaři. Jedinou podmínkou online sečtení je přístup k internetu. V současné době k němu má přístup více než 80 procent obyvatel.

„Online sčítání, kromě toho, že je rychlé a jednoduché a lze ho provést odkudkoli, kde je připojení k internetu, má ještě řadu dalších výhod. Například to, že za celou rodinu může vyplnit sčítací formulář jeden člen, který má s používáním internetu největší zkušenosti. Stačí, když mu ti ostatní naskytují své údaje, a on je do počítače, tabletu či mobilu vloží.“ upozorňuje na výhody online sčítání Marek Rojček. Online sčítání rovněž představuje ideální variantu z hlediska obrany proti šíření **koronaviru**. Není totiž třeba kvůli němu nikam chodit, s kýmoliv se potkávat, přebírat a předávat formuláře a obávat se případné nákazy. Online sečíst se můžete pohodlně z domova, i když budete třeba zrovna v karanténě.

Ten, kdo se z jakéhokoli důvodu nebude moci sečíst online, vyplní v druhé fázi sčítání klasický listinný formulář, a to od 17. dubna do 11. května. Za velmi přísných hygienických opatření ho občan získá od sčítacích komisařů spolu s odpovídající obálkou. Vyplněné formuláře bude možné zdarma vhodit do jakékoliv poštovní schránky, poslat na P. O. Box České pošty nebo odevzdat na kontaktním místě sčítání. Veškeré informace o Sčítání 2021 jsou dostupné na stránkách www.sclitani.cz.

Kontakt:
Jolana Voldánová
tisková mluvčí Sčítání 2021

ČESKÝ
STATISTICKÝ
ÚŘAD

Na poštovním štítku
100 52 Praha 10
www.csu.cz

Sčítání lidu,
domů a bytů

OZNÁMENÍ

Českého statistického úřadu ze dne 9. 2. 2021

O KONÁNÍ SČÍTÁNÍ LIDU, DOMŮ A BYTŮ V ROCE 2021 V ČESKÉ REPUBLICE

Podle zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon“) bude na celém území České republiky připraveno **ke sčítání lidu, domů a bytů** (dále jen „sčítání“).

Rozhodným okamžikem sčítání je půlnoc z **pátku 26. března 2021 na sobotu 27. března 2021**. Fyzická osoba podléhající sčítání je povinna poskytnout zákonem požadované údaje. Sčítání je **primárně navrženo jako online**, tedy bez nutnosti kontaktu s dalšími osobami.

Sčítání podléhá:

- každá fyzická osoba, která má v rozhodný okamžik na území České republiky trvalý pobyt nebo přechodný pobyt nad 90 dnů, nebo které byl na území České republiky udělen azyl, doplňková ochrana nebo dočasná ochrana,
- každá další fyzická osoba, která je na území České republiky v rozhodný okamžik přítomna,
- každý dům (i neobydlený) a každý byt (i neobydlený).

Povinnost sečíst se se nevztahuje pouze na cizince, kteří jsou v České republice na dobu kratší než 90 dnů (například turisté), a na cizince požítavící diplomatické výsady a imunity.

Sčítání organizuje, řídí, koordinuje a jeho přípravu, provedení, zpracování a zveřejnění výsledků zabezpečuje Český statistický úřad (dále jen „úřad“). Úřad pro potřeby sčítání přebírá úlohu z informačního systému veřejné správy podle paragrafu 7 zákona. Na přípravu a provedení sčítání úřad spolupracuje s dodavatelem technických prací a úředními správními úřady uvedenými v zákoně.

Obecní úřad zveřejní způsobem v místě obvyklým nejpozději 14 kalendářních dnů před rozhodným okamžikem tento dokument, seznam standardních sčítacích obvodů v obci včetně jejich vymezení a jmen, přímění a čísla příkazů sčítacích komisařů, kteří budou v jednotlivých sčítacích obvodech sčítání zajišťovat, včetně telefonního spojení na bezplatnou informační linku sčítání a oficiální internetové adresy sčítání.

Sčítání osob se provede poskytnutím údajů jejich zápisem do sčítacího formuláře povinnou osobou. Tou je každá plně svéprávná fyzická osoba podléhající sčítání. Za fyzickou osobu, která není plně svéprávná, poskytnou údaje její zákonný zástupce nebo opatrovník, případně

jiná osoba oprávněná za ni jednat podle občanského zákoníku. Sčítání lidu, domů a bytů se provádí vyplněním sčítacího formuláře pro domácnost. Údaje o domě a bytu poskytnou jeho uživatel, v případě neobydleného bytu vlastník domu nebo správce.

Povinná osoba poskytne údaje jejich zápisem do sčítacího formuláře buď v elektronické podobě při online sčítání od 27. března 2021 do 9. dubna 2021, nebo následně při terénním došetření.

Terénní došetření provádějí v jednotlivých sčítacích obvodech sčítací komisaři jmenovaní podle zákona. Sčítací komisaři se při výkonu své funkce prokazují průkazem sčítacího komisaře, případně na požádání povinné osoby též svým občanským průkazem nebo cestovním dokladem.

Při terénním došetření sčítací komisař předá členu domácnosti, osobě žijící mimo domácnost, popřípadě vlastníkovi zařízení, které netvoří samostatný sčítací obvod, sčítací formulář v listinné podobě v předem oznámeném termínu nejpozději do 26. dubna 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Člen domácnosti, osoba žijící mimo domácnost nebo vlastník zařízení, které netvoří samostatný sčítací obvod, odevzdá vyplněný sčítací formulář v odpovědní obálce na poště nebo jej vloží do poštovní schránky odevzdá zdarma na adresu P. O. Boxu sčítání, nebo jej doručí na kontaktní místo sčítání, nejpozději do 11. května 2021. Úřad je podle zákona oprávněn lhůtu prodloužit.

Údaje zjištěné při sčítání jsou chráněny zákonem, nařízením o evropské statistice, GDPR a dalšími právními předpisy. Tyto údaje nesmí být použity pro jiné než statistické účely. Sčítací komisaři, stejně jako všechny osoby, které se v souvislosti se zpracováním výsledků seznámí s individuálními nebo osobními údaji, jsou povinni o nich zachovávat mlčenlivost. Povinnost mlčenlivosti je časově neomezená.

Český statistický úřad žádá všechny občany, aby **úspěšným vyplněním sčítacích formulářů přispěli k úspěšnému provedení sčítání.**

(Podpis)

Ing. Marek Rojček, Ph.D.
předseda Českého statistického úřadu

Sčítání lidu,
domů a bytů

www.sclitani.cz

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021.

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.sclitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemiologické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku 840 30 40 50. Vyplněné formuláře bude možné odevzdat v předtiskové obálce prostřednictvím schránky České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt

nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krojících správních Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směrovní výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.sclitani.cz.

Výpis z USNESENÍ z 12. zasedání**zastupitelstva obce Vlkoš konaného dne 14. 12. 2020****bere na vědomí** Rozpočtové opatření č. 11/2020**schvaluje** Rozpočet obce na rok 2021**schvaluje** Veřejnoprávní smlouvy o poskytnutí dotace z rozpočtu obce**schvaluje** Střednědobý výhled rozpočtu na období 2022 - 2023**schvaluje** Obecně závaznou vyhlášku č. 1/2020, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů**schvaluje** poskytnutí dotace Římskokatolické farnosti Vlkoš**schvaluje** Veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace z rozpočtu obce Vlkoš mezi obcí Vlkoš a Římskokatolické farnosti Vlkoš**schvaluje** opravu místní komunikace ul. 9. května**schvaluje** zhotovitelem akce Oprava místní komunikace ul. 9. května, firmu ZEMSTAV RÉZNER s.r.o. Náves 42/67, Bochoř 751 08, IČ: 26863804.**schvaluje** zhotovitelem pokládky asfaltbetonu v rámci opravy povrchu části místních komunikací v ul. Kyselovská a Za Mlýnem firmu STRABAG a.s. OZ Morava, oblast Střed Olomouc.**schvaluje** Rozpočtové opatření č. 12/2020**bere na vědomí** informaci o změně stavby před dokončením Firma Filák s.r.o. Přerov**schvaluje** zveřejnění záměru o propachtování části pozemku par. č. 60/14 o výměře 100 m² v k.ú. Kanovsko**schvaluje** rozšíření veřejného osvětlení v ul. Kyselovská, Za Mlýnem**schvaluje** Dodatek č. 1 ke Smlouvě o dílo 20200527 mezi obcí Vlkoš a firmou M&B eProjekce s.r.o.

Jak je to s povinností obce sekat trávu před rodinnými domy

V minulých letech byla zaznamenána od několika majitelů nemovitostí kritika, že si trávník před svým domem musí v průběhu vegetačního období sekat sami přesto, že předmětná parcela je v majetku obce. Jakým systémem se provádí údržba travnatých ploch v obci, jak často dojde na řadu posečení trávníku před rodinným domem, který stojí mimo intenzivně sečené travnaté plochy, by mohl objasnit rybníka, vč. louky na Kanovsku.

Travnaté plochy určené k sečení, jsou podle své polohy a povahy daného pozemku rozděleny do jednotlivých kategorií, které určují počet sečení v průběhu sezóny. Nejvyšší prioritu mají veřejná prostranství v centrální části obce. Jmenovitě jsou jimi parkové plochy před obchodem COOP, park Míru, u pomníku padlých a v okolí hasičské zbrojnice. Stejným počtem sečí by měl být udržován trávník podél hřbitovní zdi. Na Kanovsku je nejvyšší prioritou sečení trávníku v okolí kapličky. Travnaté plochy této nejvyšší kategorie jsou sečeny, podle klimatických podmínek, i dvakrát za sezónu. Ve druhé kategorii pořadí důležitosti s nižším počtem sečí, jsou travnatá prostranství, která je

možno, vzhledem k jejich přístupu a velikosti, udržovat sekačnými traktory. Většinou se jedná o travnaté plochy lemující krajské a místní komunikace po celém území obce. Do kategorie s nejnižším počtem sečení v roce, jsou zařazeny všechny ostatní travnaté plochy, které vyžadují vzhledem k podmínkám použití malé motorové sekačky, nebo drobné zahradní techniky. V těchto případech by mělo proběhnout sečení minimálně dvakrát ročně. V době mimořádně suchého období, nemusí být tyto travnaté plochy z důvodů udržení minimální půdní vlhkosti ani jedenkrát v roce sečeny.

Systém a zvolená strategie obce sečení trávníků, je plně v souladu se zákonem o obcích.

V žádném ustanovení tohoto zákona není uvedeno, v jaké výšce musí být trávník posečen tak, aby sloužil k uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví obyvatel obce.

Z výše uvedeného vyplývá, že četnost sečení trávy na rozlehlém území obce je značně rozdílný. Rovněž potvrzuje, že majitel rodinného domu není povinen sekat trávu před svým domem, pokud se jedná o obecní pozemek. Obec zase nemá žádnou zákonnou povinnost pravidelného intenzivního sečení trávy před rodinnými domy, podle představy a přání vlastníka

Miroslav Kroupa
Starosta obce

Upozornění pro pejskaře

Nejen v travnatých plochách, ale také na chodníku po zastavěném území obce, se často vyskytují pozůstatky psích extrementů. Je to přetrvávající nešvar řady neukázněných majitelů psů, kteří při svých procházkách tyto hromádky neuklízí. Obecní úřad upozorňuje občany, kteří tyto extrementy z veřejného prostranství neodklízejí, se dopouští přestupku, a mohou být pokutováni. Žádáme proto všechny občany, kteří si vyjdou na společnou procházku se svým psem, aby s sebou vždy vzali sáčky na psí extrementy. Tyto sáčky jim usnadní znečištěný chodník, nebo trávník, hygienicky nezávadně uklidit.

Likvidace starých skládek, upozornění občanům

V průběhu měsíce ledna letošního roku byla zlikvidována nepovolená skládka v lokalitě „Zgarbáku“ v blízkosti řadových garáží. Skládka obsahující hlínu a kamení byla převážně pozůstatkem po výstavbě nové kanalizace v naší obci (2000-2001). Nepovolená skládka stejného původu byla zlikvidována na podzim loňského roku z prostoru bývalé drůbežárny za fotbalovým hřištěm. Celkem bylo odvezeno a zlikvidováno cca 1500 tun odpadu.

Obecní úřad upozorňuje občany a místní podnikatele, že nepovolené ukládání stavebního, či jiného odpadu na území obce bude nahlášeno k šetření odboru životního prostředí a přestupkové komisi Magistrátu města Přerova.

Výstavba nových chodníků podél krajských silnic

Na jaře letošního roku bude zcela dokončen projekt výstavby chodníků a lávky pro pěší podél krajských silnic. Z důvodu, že vlastní realizace akce probíhala po etapách téměř 3 roky, uvádíme celkový souhrn stavebních prací, které byly součástí projektu. V rámci této liniové dopravní stavby, byly vystavěny nové chodníkové trasy v celkové délce 942 m, souběžně bylo zřízeno 15 nových míst parkových stání, vybudována nová lávka pro pěší přes vodní tok, a současně instalováno celkem 16 ks silničních stožárů veřejného osvětlení osazených úspornými svítidly, 4 stožáry osvětlující místa pro přecházení chodců.

Na žádost společnosti CETIN a.s., která spravuje v rámci ČR sítě optických a telefonních kabelů, musela obec v rámci výstavby jednotlivých chodníkových tras (a také lávky), zajistit na své náklady přeložky těchto kabelů v celkové hodnotě cca 600 tis. Kč.

Zajímavostí z přípravy projektové dokumentace k této investiční akci je, že všechny projekční firmy které se podílely, dle své odbornosti, na dokumentaci stavby, dokončily svoji práci v jednom termínu tak, aby stavební úřad v rámci jednoho stavebního řízení následně vydal jedno společné stavební povolení.

Státní fond dopravní infrastruktury finančně podpořil výstavbu chodníků a lávky

V polovině loňského roku schválil Výbor Státního fondu dopravní infrastruktury poskytnutí finančních prostředků k financování opatření ke zvýšení bezpečnosti dopravy těm projektům, které hodnotící komise fondu doporučila k podpoře. Do seznamu podpořených žádostí byla zařazena akce výstavby chodníků a lávky pro pěší v naší obci. Výbor schválil finanční příspěvek v požadované limitní výši téměř 2 miliony korun, které tak pokryly 85 % celkových ustatných nákladů akce.

Proč je lávka pro pěší postavena s odstupem od silničního mostu

Nová lávka pro pěší, která již přemostňuje Mlýnský náhon, nemohla být umístěna v těsné blízkosti stávajícího silničního mostu přesto, že by směrově navazovala na vystavěné chodníkové trasy. Lávka je postavena tak, aby její boční nosná hrana byla vzdálena od sousedního stávajícího mostu 1 metr.

Důvodem je nutnost zachování otevřeného přístupu k nos-

ným konstrukcím silničního mostu (a to obou stran) k provádění jeho údržby, případně opravy. Tuto podmínku si stanovila Správa a údržba silnic Olomouckého kraje, která tyto práce zajišťuje. Stavební úřad uznal tento požadavek v rámci stavebního řízení jako důvodný, a stanovil obci aby volný manipulační prostor o šířce 1 metru mezi sousedními mostními objekty byl při stavbě lávky dodržen.

Lávka pro pěší je provizorní stavbou

Nová lávka pro pěší, která nově překlenuje koryto Mlýnské náhonu, je navržena jako stavba provizorní.

Chodcům bude zřejmě sloužit až do doby výstavby nového silničního mostu, který bude širší, včetně zabudovaného chodníku. Pro stavbu lávky, i když provizorní, se rozhodla obec z důvodu, že Olomoucký kraj na období cca 10 let, neměl rekonstrukci silničního mostu v seznamu svých plánovaných akcí.

Proto je investice do této dočasné stavby, která odvede chodce mimo prostor silničního mostu, důvodná a účelná. Přiznaná dotace ze státního rozpočtu na realizaci provizorní stavby lávky správné rozhodnutí a postup investora jen potvrzuje.

Z jakého důvodu nebyly nové trasy chodníků vystavěny po celé délce ulic Bochořská a 9. května

Původní studie projektu výstavby chodníků podél silnic zahrnovala 2 trasy, které byly zakončeny vždy s posledním domem řadové zástavby ulice Bochořská a 9. května. Po přesném zaměření jednotlivých tras a zjištění, které soukromé parcely budou stavbou chodníku dotčeny, musely být z projektu vyňaty dvě chodníkové trasy (větve). Zcela náhodně se jednalo o předmětné koncové trasy. Důvod vyjmutí těchto úseků z projektu byl zcela totožný. Část trasy chodníku a místo pro přecházení silnice, se nemohly vyhnout parcelám (pozemkům) soukromých vlastníků, kteří v době přípravy projektu nemohli, a to u různých důvodů, se svým majetkem volně nakládat. Mimo jiných omezení nebyly oprávněni podepsat souhlas se stavbou na jejich pozemku jiným stavebníkem. V obou případech se jednalo o dlouhodobá právní omezení.

Projektový záměr byl navíc záměrně připravován s cílem ucházet se o finanční podporu z programu místní akční skupiny, která byla plánována na první polovinu roku 2017.

Z toho důvodu musela obec nechat dokumentaci urychleně dokončit, bez problematických úseků,

a podat žádost o vydání stavebního povolení, bez kterého se nelze o dotace ucházet.

Miroslav Kroupa
Starosta obce

Velikonoce

Velikonoce v době koronavirové

Nejvýznamnější křesťanský svátek je v roce 2021 v dubnu, Velký pátek připadne na 2. dubna a Velikonoční pondělí na 5. dubna. V roce 2020 poznamenala Velikonoce pandemie koronaviru. Lidé se museli obejít bez koledování, bez návštěv či připíjení se sousedy. Nesmělo se do kostela a bohoslužby se vysílaly přes internet. Asi všichni jsme si mysleli, že to bylo poprvé a naposledy a věřím, že nikdo z nás si nepomyslel, že za rok budeme ve stejné situaci, ba naopak ještě horší.

V Česku totiž během Velikonoc vloni i letos, platí striktní omezení proti šíření koronaviru. Lidé se na veřejně mohou pohybovat maximálně ve dvou, platí zákaz shromažďování a větších akcí. Musíme nosit respirátory a nesmíme se pohybovat mezi okresy. Co vypadá je, že by mohlo být změněno, je pohyb za účelem rekreace v rámci obce. Což bylo hodně kritizované v obcích s malým katastrem. V tomto máme alespoň trochu štěstí, protože katastr naší obce zahrnuje i les a spoustu polních cest, kam se dá na procházku vyrazit. To nám může být alespoň malou náplastí, na všechna ta opatření.

Velikonoce jsou nejvýznamnějším křesťanským svátkem zmrtvýchvstání Ježíše Krista a obecně oslavou příchodu jara, zrození a plodnosti. Velikonoce nemají pevně stanovené datum. V západní křesťanské tradici neděle Zmrtvýchvstání připadá na první neděli po prvním jarním úplňku po rovnodennosti. Pokud první jarní úplňek připadne na neděli, slaví se Velikonoce až další neděli.

Pondělí velikonoční tak může připadnout na 22. března až 26. dubna. Pravoslavné Velikonoce, označované jako Pascha, jsou proti katolickým většinou opožděny, protože pravoslavná církev pro jejich výpočet používá starší juliánský kalendář nikoli gregoriánský. Velikonoce mají velký význam. Podle katolické tradice začínají vigilií neděle Vzkříšení, která završuje velikonoční triduum Zeleného čtvrtku, Velkého pátku a Bílé soboty. Trvají padesát dní až do Letnic, slavnosti Seslání Ducha Svatého. První týden Velikonoc se nazývá Velikonoční oktáv, 40. den Velikonoc je slavnost Nanebevstoupení, která připomíná Ježíšův výstup z hrobu a vystoupení na nebe a jeho oslavení u Otce. Kristus byl ukřižován roku 30 či 33 přibližně v době židovského svátku Pesach, který oslavuje vysvobození Izraelitů Mojžíšem z egyptského otroctví. Tak jako Letnice jsou i Velikonoce tedy původně svátkem židovským.

Velikonoční svátky výrazně provázejí tradice. Mnohé z nich se ale udržují pouze lokálně a některé zvyky dokonce už téměř vymizely. Zapátrali jsme proto trochu do historie těchto významných křesťanských svátků, aby všichni věděli, že nejsou však jenom o pomlázce, zdobení velikonočních vajíček a mazanci.

Pro křesťany je první důležitý den až Škaredá středa, podle pohanů jsou však pondělí a úterý dny, které bychom měli věnovat jarnímu úklidu.

Škaredá středa připomíná Jidášovu zradu. V tento den lidé tradičně vymetali komíny. Podle pověr by se ve středu také neměl nikdo škaredit. Hrozí totiž, že by mu mračením zůstalo po všechny další středy v roce.

Na **Zelený čtvrtek** jediné zelené. V tento den proběhla Ježíšova večeře na rozloučenou (poslední večeře). Název Zelený čtvrtek vznikl nejspíše přesmyčkou původního německého názvu Greindonnerstag (lkavý čtvrték) na Gründonnerstag (Zelený čtvrték). Na Zelený čtvrtek by podle pověr lidé měli jíst zelenou stravu, například špenát, aby byli po celý rok zdraví. Tento zvyk je ovšem spjat s pohanskou mytologií, s křesťanským přízviskem „zelený“ tedy nemá co do činění.

Velký pátek je dnem Kristova ukřižování. Lidé v pátek drželi přísný půst a nesmělo se těžce pracovat, obzvláště zapovězené byly zemědělské práce. Věřilo se totiž, že země truchlí za Spasitelem. V tento den proto údajně nepracovali hrnčíři. Nepralo se ani prádlo, bylo by totiž podle pověr namáčeno do Kristovy krve. Lidé věřili, že se na Velký pátek otevírají hory, které vydávají své poklady.

V **Bílou sobotu** končí podle křesťanských zvyků půst. Připravují se proto tradiční o obřadní pokrmy. Tradičně

se peče i mazanec (pokud si s ním nevíte rady, podívejte se na jednoduchý návod).

Velikonoční neděle, Boží hod velikonoční, je den, ve který křesťané oslavují Kristovo zmrtvýchvstání. Pečou se i velikonoční beránci. Kdo ho v ten den podle pověry okusil, našel ztracenou cestu v lesích.

Velikonoční pondělí letos připadá na 22. dubna. Pondělní tradice jsou nám dodnes dobře známé. Chlapci si upletou pomlázku z proutí a vyšlehají s ní děvčata, mrskáni má totiž ženám předat část svěžesti vrbového proutí. Děvčata jim na oplátku dají malovaná velikonoční vajíčka. Název mrskáni se používá především na Moravě, kde má pomlázka silnou tradici. Jinde se můžeme setkat s vý-

razy šupání či vyšupat (pokud si letos nechcete kupovat na trzích hotovou, zopakujte si, jak pomlázku uplést). Na Velikonoční pondělí si nenakoupíte

Svátky by měly být především o klidu. K tomu se snaží přispět i zákon, který je v platnosti od roku 2016. Podle něj musejí mít obchody s rozlohou větší než 200 metrů čtverečních zavřeno. Na Velikonoční pondělí proto nenakoupíte v obchodních domech ani v supermarketech. Otevřeny však zůstanou benzinové pumpy, lékárny, obchody na letištích, nádražích nebo v nemocnicích. Naopak o několik dní dříve, na Velký pátek, je svátek, obchody jsou ovšem otevřené. Toto ovšem neplatí pro letošní rok, kdy je režim kvůli covidu úplně jiný.

Velikonoční kvíz

1. Velikonoce jsou pohyblivé svátky, jak je odvozen jejich termín?

- a) Střídá se první a druhé dubnové pondělí.
- b) První pondělí po jarní rovnodennosti
- c) První neděle po prvním jarním úplňku

2. V našich zemích se dlouho uchovaly i tradice předkřesťanské. S jednou tradicí bylo spojené „lito“. Víte, o co se jedná?

- a) Věneček z květin
- b) Ozdobený jehličnan, nebo ratolest
- c) Speciální druh pečiva

3. Týden před Velikonocemi se nazývá Pašijový. Jak se nazývá středa v tomto týdnu?

- a) Ošklivá
- b) Sazometná
- c) Popeleční

4. Co je to „pomihod“?

- a) Jiný název pro pomlázku
- b) Tradice házení syrových vajec po kolednících, kteří přijdou pozdě.
- c) Slavnostní hostina na konci jarního půstu

5. I v Čechách má dlouho tradici hledání velikonočních vajíček. Jaká zvířátka je dětem schovávala?

- a) Slepíčka, skřivánek, liška
- b) Kůzlátko, beránek
- c) Ježek, srnečka, kočka

6. Velikonoční zajíček je jeden z nejmladších symbolů Velikonoc. Rychle si získal oblibu po celém světě a začal se objevovat na sváteční tabuli. Víte v jaké podobě se objevil první jedlý zajíček?

- a) Ze šlehaného cukrového těsta
- b) Čokoládový a marcipánový
- c) Z chlebového těsta

7. Vejce představuje naopak jeden z nejstarších symbolů ve velikonoční kultuře. Jaká je jeho křesťanská symbolika?

- a) Plodnost
- b) Vzkříšení
- c) Zdraví

8. Z jakého slova vznikl název pro malované velikonoční vejce „kraslice“

- a) Kreslený
- b) Křesťanský
- c) Krásný

9. Jaký význam má řehačka?

- a) Svým zvukem nahrazuje zvony.
- b) Svým zvukem oznamuje příchod koledníků.
- c) Odhání zajíčky strážící velikonoční vajíčka.

10. Mezi méně známé symboly Velikonoc patří Trojkrutec. Co to je?

- a) Velký trojhranný svícen
- b) Speciální pomlázka pletená ze třech prutů
- c) Tradiční metoda pletení velikonočního pečiva

Velikonoční recepty

Velikonoční nádivka ze Šumavy

Recept na fantastickou nádivku pochází ze Šumavy. Přípravuje se ze tří druhů masa, divokých bylinek a chuťově je naprosto skvělá. Recept je cca 6-8 porcí.

Suroviny:

400 g vařeného masa (vepřové, králičí, kuřecí, telecí – dle toho co kdo má rád)

300 g uzeného masa vařeného v osolené vodě

250 ml vývaru z uzeného masa

7 vajec, 50 g másla, 8 rohlíků (nebo 1 celá veka)

miska nasekaných kopřivových listů

hrstka jarních zelených bylinek podle chuti (pažitka, petrželka + mladá cibulka)

osmažená na jemno nakrájená cibule s půlkou osmažené na jemno nakrájené červené papriky

utřené 4 stroužky česneku, sůl, pepř

2 malé lžičky čubrici (nebo jiného oblíbeného koření, třeba koření Divočina)

máslo na vymazání zapékací nádoby

Postup:

1. Maso se uvaří v osolené vodě a následně nakrájí na kousky
2. Rohlíky nakrájíme na malé kostičky a zvlhčíme je vývarem z uzeného masa. Oddělíme vaječné žloutky od bílků. Žloutky utřeme se změkklým máslem. Přidáme vařené a na kostky nakrájené maso.

3. Osolíme, opepříme, přidáme koření a hrst nasekaných spařených kopřiv, pokrájené jarní bylinky, osmaženou cibulku s paprikou, promícháme a přidáme ušlehaný sníh z bílků (sníh pomalu vmícháme).

4. Zapékací nádobu vymažeme máslem a naplníme nádivkovou směsí. V troubě předehřáté na 180 °C zapékáme cca 30 - 50 minut.

Poznámka

Velikonoční nádivka je typický jarní pokrm, to neznamená, že si ji nemůžeme udělat v průběhu roku, že? Tato varianta je výborná i po studenu.

Špenátová (nejen) velikonoční nádivka

Suroviny

100 g anglické slaniny - slabě pokrájené

3 rohlíky nebo housky (starší)

cca 40 g másla, 3 vejce

180 ml silného vývaru z uzeného masa

220 g uzeného masa - plec, krkovice

100 g listového špenátu

cca 2 stroužky česneku, dle chuti, sůl, mletý pepř

Postup:

1. Uvedené množství je do malé formy na chlebiček 13 x 22 cm. Jestliže chceme dělat nádivku do klasické formy na biskupský chlebiček, použijeme 5 - 6 rohlíků, do pekáče nebo zapékací misky 8 -10. Množství ingrediencí upravíme dle potřeby a odvíjí se od počtu použitých rohlíků.

2. Formu, do které budeme dávat nádivku, není nutné vymazávat, ale kdo se bojí, že jí nevyklopí, může ji vytřít máslem nebo sádlem. Formu vyložíme na dně i po stranách plátky slabě pokrájené slaniny (anglická, Váhalova, moravská...), kraje slaniny necháme trochu přes sebe.

3. Rohlíky pokrájíme na malé kostičky, ty osmažíme na másle na zlatavě voňavé krutonky a poté je necháme vychladnout. Pak je nasypeme do misky, zalijeme je silným vývarem z uzeného masa, případně silným hovězím nebo vepřovým vývarem. Opatrně je promícháme a necháme je v klidu nasáknout vývarem.

4. Špenát spaříme ve vroucí vodě, scedíme a pokrájíme.

5. Ke krutonkám přidáme žloutky, drobně pokrájené uzené maso, pokrájený špenát, nastrohaný česnek, a ochutíme, solí a pepřem. Vše dobře, ale opatrně promícháme a nakonec do nádivky zlehka vmícháme i tuhý sníh z bílků. Nádivkou naplníme připravenou „slaninovou“, formu, vršek uhladíme do roviny, vložíme do předehřáté trouby na 175 stupňů a pečeme dozlatova dle množství nádivky 30 - 50 minut.

6. Teplou nádivku můžeme podávat se zeleninovou přílohou, bramborem či bramborovou kaší, zeleninovým pyré. Vynikající je i studená a také se lépe krájí.

7. Pokud chceme nádivku vyloženě velikonoční, můžeme do ní před pečením vložit na tvrdo uvařená vejce (nebo na půl překrojená) a to tak, že dáme vrstvu nádivky, na ni posadíme vejce a zbylou nádivkou je zakryjeme.

8. Pokud budeme dělat krutony z většího množství rohlíků, můžeme je opéct na másle v troubě za častého promíchání.

Poznámka

Nádivku můžeme použít i jako náplň do kuřete, kachny, vepřové špičky z bůčku. a tu děláme většinou ze 2 - 3 rohlíků.

Nepečené slepičky

Suroviny:

těsto: 240 g dětských piškotů, 220 g moučkového cukru,

1 sáček vanilkového cukru,

135 g másla, 3 lžice kakaa,

3 lžice mléka, 4 lžice rumu

krém: 100 g másla, 2-3 lžice

moučkového cukru, 4-5 lžic

vaječného likéru

na dokončení: 30 piškotů

Postup:

1. Piškoty nejmenno nastrouháme a smícháme s cukrem a kakaem.
2. Přidáme mléko, rum, změkklé máslo a vypracujeme hladké těsto.
3. Těsto po kouskách vkládáme do plastového tvořítka - slepičky. Nejdříve důkladně vyplníme hlavičku a ocásek, potom doplníme zbytek tak, aby v dolní části zůstala jamka. (Pokud nemáme rozevírací tvořítka – slepičku (podobné jako na vozí úlky), tak můžeme použít i klasickou formičku a pak slepujeme dvě slepičky k sobě. Může být i jiný tvar. Nebo můžeme použít i formičku na vosí úlky a pak dle obrázku nazdobíme jako slepičku)
4. Tvořítka rozevřeme a slepičkou opatrně vyjmeme.

5. Slepičky skládáme na tácek, po spotřebování všeho těsta je uložíme do ledničky a připravíme krém.

6. Máslo s cukrem ušleháme do pěny. Po troškách vešleháme likér podle chuti. Krém můžeme obarvit kapkou potravinářské barvy (není nutné).

Krém vložíme do cukrářského pytlíku s ozdobnou špičkou. Vyplníme jamku v dolní části slepičky a posadíme ji na piškot.

Jaro v kraje

Protože se o letošních Velikonocích nemůže konat tradiční Velikonoční jarmark a výstava ve Výtvarné dílně Lipka, což je nám velmi líto, dovolím si Vám nabídnout pro navození atmosféry Velikonoc a jara, alespoň výstavu v nedalekém Holešově, která se může uskutečnit protože návštěvníci nemusejí do (stejně zavřeného) zámku, ale mohou si ji prohlédnout v zasklených arkádách na nádvoří. Pokud tedy bude povoleno cestování mezi okresy (což v době tvorby Vlkošského zpravodaje nevíme), udělejte si výlet a běžte se pokochat alespoň touto cestou. Výstava, která se jmenuje Jaro v kraje, bude na zámku do 9. 4. 2021 a její autorkou je Lenka Jagošová.

„Pohled do prosklených arkád holešovského zámku nás vrátí o pár desítek let, možná i více, někam zpátky, zpět do časů našich babiček či prababiček, do světa krajkových přehozů, postele s nadýchanou voňavou peřinou, vyšívánými polštáři a bělostnou noční košílkou s něžnou krajkou. Možná i poslední holešovské hraběnka Barbora Wrbová se z povzdálí dívá a ve svých vzpomínkách se vrací do dob svého dětství, vzpomínek na svou maminku, která prostírá na stůl krajkový ubrus, přináší na podnose ještě teplou bábovku a kuchyní se line vůně čerstvě namleté kávy, oknem skrz háčkované záclony proudí dovnitř svěží jarní vzduch a s ním vůně probouzející se země a prvních jarních květů. Velké poděkování patří paní Martě Stiborové z Brusného, která poskytla pro realizaci této výstavy svou soukromou sbírku kraje a sama je mně osobně velkou inspirací.“ říká kreativní aranžérka a organizátorka Ing. Lenka Jagošová.

Cílem výstavy s názvem Jaro v kraje je pozvednout a přiblížit krásu kraje s respektem k tradičním technikám výroby, k tradičnímu řemeslu. V dnešní době se oblibenost některých druhů ručních prací postupně vrací, kvalitní a originální, ručně dělané doplňky patří mezi

nejoblíbenější. Celé aranžmá je situováno do jarního období, tudíž i období největšího křesťanského svátku – Velikonoc. Má být oslavou jara, spojené s ukázkou využití kraje v běžném životě a zároveň má u některých vzbudit vzpomínky nebo přiblížit dobu, pro spoustu z nás, již dávno minulou.

Fotky z této výstavy jsou na titulní stránce Vlkošského zpravodaje.

Simona Prečanová

Výstava

„Jaro v kraje“

1. března - 9. dubna 2021 | 10 - 19 hod.

Prosklené arkády zámku Holešov

Krajky zapůjčeny ze soukromé sbírky **Marty Stiborové** z Brusného,
aranžmá výstavy vytvořila **Lenka Jagošová - JagaKreativ**

Logos of local organizations: Městský úřad Holešov, Městská knihovna, Městský úřad, Městská knihovna, Zdravotní středisko, Zdravotní středisko, Zdravotní středisko, Městský úřad.

MKS

www.holesov.info

Okénko pro děti - Jarní tvoření

Netradiční barvení vajec

Tahle technika barvení vajec se bude líbit nejen dětem. Výsledek, ten je opravdu netradiční a umělecký. Vejce se barví ve víně.

Postup: do hrnce dáme 1:1 červené víno a ocet. Obojího stačí 2dcl, tedy 4dcl dohromady. Používáme nejlépe bílá vejce, tam je efekt větší, ale jde i s normálními vejci. Vyfouklá vejce dáme do hrnce, roztok vína a octu přivedeme k varu a mícháme. Do vajec doporučuji trošku větší dírky ať se lépe ponoří. Tou lžící je chvíli povalujete sem tam, ona je lehce poškrábá a vytvoří ten efekt. Cca po 3 minutách hotovo. Když je vytáhnete budou taková spíš růžová, efekt se dostaví po vyschnutí. Je to takové kouzlo.

Na fotce jsoubilá ale i klasická hnědá vejce, tam je efekt trošku slabší.

Závěsná dekorace

Tato dekorace je velice jednoduchá, Na kartonový nebo přírodní papír (může být ale i hnědý) namalujeme vajíčko, kuřátko, zajíčka, slepičku – dle libosti, pak vystříháme a navlečeme na šňůrku a takovou to dekoraci pověsíme na větvičky. Je to velice jednoduché a efektní. Pokud má někdo raději barvy, může vystřihovat z barevných papírů či kartonů a klidně ještě nechat děti nazdobit malůvkami, u zvířátek domalováním očíček, nosánek atd.

Velikonoční proměna skleniček na víno

Další z dekorací je proměna sklenic na v jarní a velikonoční dekoracevíno (můžou být staré, které již nepoužíváme, protože nám zůstala ze sady sklenic pouze jedna či dvě). Jeden ze způsobů, jak jaro plné barev a svěžesti přivítat, je právě výzdoba našeho domova.

Sklenice na víno mají skutečně obrovský potenciál pro výrobu krásných doplňků inspirovaných jarem. Vyzkoušet můžete jak aranžování sklenic s velikonočními ornamenty (postavičky zvířátek, umělá tráva atd.), tak vzít štětec do ruky a skleničky pomalovat jako vajíčka! Sami budete překvapeni, jak je výroba tohoto krásného jarního doplňku do domácnosti snadná! Do tvoření zapojte i nejmenší členy rodiny.

Ze života obce

Pozvánka na Barevný den

Když píšu tento článek, je přísný lockdown. Přesto věřím, že má cenu vás pozvat na tuto celodenní venkovní akci. Barevný den proběhne ve Výtvarné dílně Lipka 15. 5. 2021. Od 10 hodin se na vás budou těšit hand-made prodejci a budou probíhat výtvarné dílny nejen pro děti. Ve 14 hodin začne malá módní přehlídka autorské tvorby Veroniky Matlochové. Příznivce sportu určitě potěší, že od 16,30 hodin bude nachystaná asi 2km trasa, na niž si užijeme radovánky v barvách a přiběhneme krásně duhová. Společně posedět a popovídat si, či zatancovat, tak to je opravdu to, na co se opravdu moc těším. Večer nám zpříjemní kapela Špunti.

Veronika Matlochová
Výtvarná dílna Lipka

Společenská rubrika

Naši jubilanti v prvním čtvrtletí 2021

Věra Růžicková	10.1.	91	Věnceslava Jandová	1.3.	90
Margita Sládečková	24.1.	90	Libuše Krčmová	24.3.	80

Naším jubilantům přejeme vše dobré, hodně zdraví, štěstí a Božího požehnání.

Vlkošský sport

Vykradená sokolovna

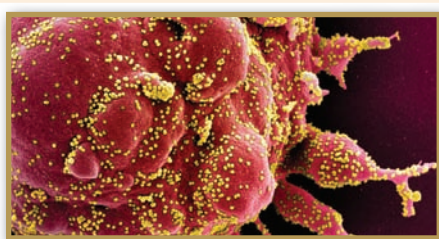
Možná už se k vám donesla zpráva, že byli v naší obci, konkrétně v sokolovně, zloději. A to hned 2x. Bylo to ráno 10. 2. 2021 po 8 hodině ráno, kdy chodí lidé do obchodu, děti do školy... přijeli k sokolovně, zaparkovali, obhlédli všechny vchody do sokolovny a odjeli. Nikomu nic nebylo nápadné, využívají toho, že je výjimečný stav a tělocvičny a různá sportoviště jsou zavřená, lidé nikam nechodí. V noci na 11. 2. přijeli bohužel znovu. A tentokrát to nebyla bohužel už jen obhlídka. Vzali ze sokolovny 3 švédské bedny a kozu, našťastí máme žiněnký

z koženky a ne z kůže, po které zřejmě šli. Jak řekla Policie ČR, nejsme jediní, kradlo se i okolí a nejen v našem okrese. Asi si zloději neuvědomují, že to kradou především dětem. Proto bychom Vás chtěli poprosit, ať si všimáte cizích lidí, kteří se toulají po obci, fotí si domy rovněž i aut, která stojí i s řidičem déle na jednom místě nebo jen pomalu popojíždí po vesnici a jakože se kochají. Už se mi to párkrát stalo. Když jsem vytáhla telefon, dělám, že si něco zapisuji nebo že chci telefonovat, to je zpravidla vyděsí a auto se vždy rozjede. Proto, když jdete třeba na procházku, všimněte si! Děkujeme Vám za to.

Ludmila Tomancová
TJ Sokol Vlkoš

Žijeme ve Vlkoši

Jak se chová koronavirus v těle

Čím více nakažených, tím více poznatků, jak koronavirus řádí v lidském těle, pokud se do něj dostane. „Vi-

rus vstoupí přes sliznice nosohltanu a hltanu, popřípadě přes spojivky. Poté začne sestupovat přes lymfatický okruh do hrtanu a do dýchacích cest, kde začne postihovat plíce. Předtím ho také spolknete a dostane se i do trávicího traktu a to může přinést symptomy jako průjem nebo zánět žaludku,” popisuje Martin Balík z Všeobecné fakultní nemocnice v Praze, kde se starají o vážné nemocné pacienty s covidem. „Ti lidé zvrací a vypadá to jako střevní chřipka. A buď se přes to přehoupnou, nebo se poté projeví i v dýchacích cestách. Někdy to žaludeční šťávy zničí, ale ne vždy.“

Po proniknutí do těla viry zaútočí na buňky v organismu. „Nasednou na povrch hostitelské buňky. Poté následuje proces, ve kterém si vlastně ten vir otevře dveře do buňky a splyne s její povrchovou membránou a dostane dovnitř genetickou informaci. Poté se podle ní začnou tvořit virové proteiny a výsledkem je, že v buňce vznikne velký počet kopií viru, a ty opouští buňky. Tak ji vysílí, že odumře, a viry se šíří dál,” vysvětluje imunolog Hořejší.

Podle dostupných poznatků koronavirus hlavně napadá dýchací soustavu a cévy. „Když se dostane do těla ve velké infekční dávce, tak začne dělat zánět po cévních stěnách a to se může projevit na každém dobře prokrveném orgánu – to jsou plíce, ale i cévní problémy a sraženiny, mohou tam být cévní mozkové příhody, případně mají plicní embolizace,” vypočítává Balík.

Komplikací pro oběhovou soustavu jsou mikrosraženiny, které koronavirus způsobuje. Ty poškozují srdce. „Objevují se hlavně v akutní fázi, ale zanechá to po sobě hroznou paseku. Myslím, že často ty problémy, co si pak lidé nesou, tak jsou spojené s tím, že virus jim tam zanechal mikrosraženiny. To souvisí i s tím, že jsou slabí a nevykonní. To je zánět v kombinaci s mikrosraženinami. Ale bavíme se o těžkých formách,” říká Balík. Koronavirus postihuje nejen plíce a srdce, ale třeba i ledviny a mozek.

Hlavní příznaky zůstávají stejné

Nejčastější příznaky u covidu jsou: horečka, kašel, dušnost, bolest svalů a kloubů, únava. Dalším příznakem

může být ztráta chuti a čichu. A potom také takzvané covidové prsty, což je u respiračních onemocnění nečekaný příznak. Podle lékařů souvisí už se zmíněnými mikrosraženinami. „To je přesně postižení té cévní stěny. A i zánět aorty, který se popisuje jako syndrom u dětí, tak to také souvisí s tím,” upozorňuje Balík.

„Souvisí to s tou srážlivostí. Je to tím, že vlasečnice jsou ucpané a projevuje se to na vzhledu prstů,” souhlasí imunolog Hořejší.

Netypickým a tím pádem zajímavým příznakem je i ztráta čichu a chuti, což spolu souvisí.

„Zdá se, že je virus trochu neurotropní a jde po chuťových a čichových buňkách, když se namnoží na sliznici,” popisuje Balík. „Čichové buňky jsou de facto nervová zakončení čichového nervu, který jde z mozku. A jak tam běží zánět na sliznici, tak je to poškodí a lidé pak nic necítí a všechno je bez chuti,” říká Balík.

Záleží na míře poškození, ale čichové buňky se obnovují velmi pomalu, to je důvod, proč někteří lidé popisují, že se jim po vyléčení čich vrátil až po několika týdnech. Ztráta čichu je také poměrně jasný náznak toho, že koronavirus pronikl do těla. „Je to dobrý indikátor nemoci. Když mi teď někdo z ambulantů zavolá, že ztratil čich, tak mu říkám: ‚Běž na test.‘ A ještě se mi nestalo, že by neměli covid-19. Je to dost specifická věc. U jiných virových nemocí respiračního systému se s tím moc nesetkáváme,” líčí pneumolog Vladimír Koblížek z Hradce Králové, který spolu se svými kolegy z fakultní nemocnice systematicky studuje dlouhodobé následky onemocnění.

Ztráta čichu může také naznačovat, že je jedinec odolnější a virus se tak zastaví v nose a neproniká dále do těla. „Anosmie má častější výskyt u asymptomatických pacientů, kteří se setkali s menší virovou náloží nebo jsou imunitně silnější. Imunitní systém zadrží virus v oblasti čichových vláken a ten tak neproniká dále do plic, kde může být pro mnohé lidi fatální,” cituje Deník N Jana Plzáka, přednostu Kliniky otorinolaryngologie a chirurgie hlavy a krku 1. LF UK, FN v Motole.

Nejčastější způsoby přenosu

Virus se šíří vzájemným kontaktem. „Nejčastější forma přenosu je aerosolem a pomocí kapének,” říká imunolog Hořejší. Tedy nejčastěji, když lidé kašlou, kýchnou, zpívají nebo mluví. Lidé se nakazí tak, že kapénky vdechnou nebo sáhnou povrch, na němž se vyskytují, a potom se dotknou obličeje. Je to tedy podobné jako u jiných respiračních onemocnění. Na površích vydrží virus i několik hodin.

Inkubační doba se pohybuje mezi 1 až 14 dny, nicméně obvyklá doba od setkání se s nakaženým do prvních pří-

znaků je 5 až 6 dní. Pokud by neplatila žádná opatření, tak Světová zdravotnická organizace uvádí, že jeden člověk nakazí v průměru 2-3 další (takzvané číslo R, které se v polovině října pohybuje v Česku kolem 1,44 - pozn. red.).

Ministerstvo zdravotnictví k tomu ještě dodává, že „koronavirus se přenáší z člověka na člověka po úzkém kontaktu. Zasahuje nejčastěji sliznice horních a dolních dýchacích cest a spojivky. Po týdnu od nakažení se nemoc projeví horečkami, které neustupují. Mohou být provázené nepříjemnými pocity, bolestmi kloubů a svalů a objevují se i projevy kašle.“

Život s covidem: opakované nakažení a vakcína

Může se vyléčený člověk nakazit po nějaké době znovu? Odpověď je, že ano, i když zatím bylo po světě popsáno jen málo takových případů. Experti míní, že to bude podobné jako u chřipky nebo předchozích koronaviřů, u nichž se časem můžete nakazit znovu.

„Z analogie u jiných koronaviřů se ví, že proti nim imunita vydrží jen několik měsíců. A víme také, že proti-

látková imunita proti SARS vydržela asi půl roku, ale to se také špatně ověřuje, protože skončila poměrně brzo,” říká imunolog Hořejší.

Víc protilátek by podle něj mohli mít lidé, kteří prodělali těžší formu nemoci, ale nemusí to být stoprocentní, protože záleží na celkovém zdravotním stavu.

Pokud se prokáže, že se koronavirem lidé mohou po určité době znovu nakazit, ztrácí smysl úvahy o proměnlivosti či stádní imunitě. Tedy o stavu, kdy už většina populace nemoc prodělala a ta se přestává šířit. V případě koronaviru by šlo tedy o dočasný jev.

„Vždycky to záleží na konkrétní nákaze. Například u spalniček je potřeba, aby kolektivní imunita byla až 95 %. Pro zastavení chřipky stačí přibližně 75 %,“ říká vakcinolog Jiří Beran. „Platí tedy, že čím víc lidí onemocní, tím lépe pro populaci a kolektivní imunitu,“ podotýká vakcinolog.

Zdroj: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vse-o-koronaviru-covid-19-prehled-cesko-svet-studie-priznaky-leky-vakcina_2010180600_dok

20 turistických novinek roku 2021

Doba nyní není úplně jednoduchá, máme zakázáno spoustu věcí, máme zakázáno cestovat, lidé jsou smutní, nevraživí, otrávení. Špatná nálada, ale nám na celkovém stavu nikomu nepřidá. I když to jde někdy velmi těžce, je potřeba myslet optimisticky a mít se na co těšit. Myslím, že jedno z velkých těšení může být přemýšlení nad tím, kam si zajet na výlet, až nám to covidová situace dovolí. Proto jsem se rozhodla Vás seznámit s turistickými novinkami v naší krásné zemi. I když byl minulý rok velmi náročný, podařilo se dokončit řadu dlouhodobých rekonstrukcí, vytvořit nové expozice a připravit pro budoucí návštěvníky řadu dalších zajímavostí. O přehledu toho, na co se můžete těšit nebo jaké jsou novinky, si můžete nyní přečíst.

1. Otevření Severočeského muzea v Liberci

Severočeské muzeum v Liberci prošlo bezmála tříletou rekonstrukcí. Zatím je otevřeno jen virtuálně. Návštěvníkům se jeho prostory, které získaly moderní vzhled, otevrou pravděpodobně v **únoru 2021**. Těšit se můžete na zbrusu nové **expozice uměleckých řemesel a průmyslu**, kterým bude vyhrazeno celé jedno patro muzea. Nahlédnete tak do **jednotlivých historických období**, od starověku, přes středověk, renesanci a baroko až po současnost. V přízemí bude nově k **vidění instalovaný depozitář**, aby mohli návštěvníci nahlédnout i do prostor, kam se běžně není možné dostat. Budou zde vystaveny předměty z různých fondů, například skla či uměleckého **kovářství**, a to **formou depozitárního uložení**, aby si návštěvníci udělali představu, jak to v něm vypadá. Severočeské muzeum bylo založeno v roce 1873 jako **uměleckoprůmyslové muzeum** a v českých zemích je **nejstarším muzeem tohoto typu**. Vstupní schodiště

nově střeží bronzové **sochy lva a lvice** z dílny známého českého výtvarníka Jaroslava Róny. Není to však žádná převratná novinka – se lvy se počítalo už v původním projektu z 19. století.

2. Královská mincovna v Kutné Hoře aneb centrální banka středověku

Vlašský dvůr v Kutné Hoře proslavila ražba legendárních pražských grošů. Atmosféru středověku nyní do detailů přibližuje zcela nová expozice s názvem Královská mincovna. Vlašský dvůr se dočkal rozsáhlé renovace expozice po dlouhých 13 letech! Hlavním cílem expozice je vyprávět poutavý příběh dějin Vlašského dvora, který se dá bez nadsázky nazvat „českou centrální bankou středověku“. Expozice je rozdělena na tři tematické okruhy: dějiny stavby, proces výroby mince a Pražský groš. Zapomeňte však na zaprášené skleněné vitríny! Expozice plně využívá moderních vizuálních prostředků a technologií, jako je velkoplošná obrazovka nebo LED diodové osvětlení a svým konceptem si nezádá s nejmodernějšími muzejními expozicemi v Evropě.

4. Hrad Helfštýn je jako nový

Milovníci hradní architektury budou moci obdivovat zcela zrekonstruované interiéry, včetně hradního paláce, jehož rekonstrukce po tři sezóny omezovala provoz hradu. Po dvou stoletích chátrání, desítkách let hledání cesty záchranu a třech letech stavebních prací nabídne hradní palác z ochozu unikátní výhled do údolí Moravské brány. Po dvě staletí nebylo torzo paláce zastřešeno, což už ale neplatí. Palác se dočkal proskleného zastřešení, a navíc i několika schodišť a můstků, které propojily místa, kam lidská noha nevkročila po celá staletí. Těšit se můžete opět i na expozice uměleckého kovářství a archeologické artefakty pocházející z výzkumu z minulých let, ale i kamenicko-sochařské články jako žebra, konzoly nebo svorníky.

3. Hrad Strakonice a maltézští rytíři

Generální rekonstrukci dokončuje hrad Strakonice, Muzeum středního Pootaví. Naprostým unikátem bude nová expozice řádu maltézských rytířů, která vznikla v prostorách bývalé komendy maltézského řádu a její zkušební provoz začne již od února 2021. Komenda řádu sloužila od roku 1243 až do roku 1925. V nových expozicích nebude chybět ani největší sbírka dud ve střední Evropě nebo výstavy motocyklů a zbraní. Mezi další novinky bude patřit expozice textilnictví a průmyslová výroba značky ČZ. Své místo bude mít na strakonickém hradě také tradice loutkového divadla. Prvním návštěvníkům se otevře nejspíše v červenci 2021.

5. Nové muzeum Svět Škodovek v Mrači

Automuzeum Svět Škodovek mezi Mračí a Čerčany v Pošázaví se otevře příznivcům automobilové techniky po ukončení nouzových opatření. Naleznete zde prototypy závodních i užitkových vozů této oblíbené české značky, jde o největší ucelenou soukromou sbírku sportovních škodovek na světě! V areálu muzea nahlédnete také do staré učebny autoškoly s kompletním stimulačním vybavením a mnoha dobovými pomůckami. Muzeum se také zabývá historií dopravního značení v Československu. Součástí areálu by měl být do budoucna také závodní okruh.

6. Do Adršpašských skal už pouze s rezervací

Od dubna 2021 již nebude možné jen tak přijet na výlet do skalního města v Adršpachu. Městečko v klínu skal doufá, že tím zabrání přílišné návštěvnosti skal a přetížení silnic v okolí skalního města. Rezervace bude dostupná na oficiálním webu skalního města, zatím je rezervační systém ve fázi vývoje. Díky němu ale bude možné v budoucnu zakoupit vstupné do skal a získat i parkovací místo na konkrétní časové období. Turisté se do skal vypravují od 18. století – tehdy několikadenní požár zničil okolní bujnou vegetaci a vynikla tak krása skvostných pískovcových útvarů. Od této doby tu začaly vznikat turistické stezky a horolezci postupně dobývali jeden skalní útvar za druhým. Z 18. století pochází také většina pojmenování místních skalisek. Mezi nejznámější patří Milenci, Starosta a Starostová, Homole cukru, Krakonošova lenoška, Džbán nebo Sloní náměstí.

7. Zámek Vimperk pozve do muzea i na klasickou prohlídku

Zámek ve Vimperku prochází zevrubnou rekonstrukcí. Nově nabídne svým návštěvníkům muzejní expozice Muzea Vimperska i klasickou prohlídkovou trasu zámeckými interiéry, které vyzdobí i vzácné vlámské tapiserie ze 17. století.

Návštěvníci se mohou těšit také na opravené nádvorní fasády i zcela nové návštěvnické zázemí. Zámecká prohlídková trasa bude ozvláštněna zrestaurovaným záklopovým stropem ze 17. století. Poprvé se na ni mohou milovníci památek vydat 1. května 2021, pokud to covidová situace dovolí.

8. Dokončení oprav barokního Clam–Gallasova paláce v Praze

Na Starém Městě pražském probíhá generální rekonstrukce barokního Clam–Gallasova paláce. Vrcholně barokní podobu paláce vytvořil stavitel Tomáš Haffenecker podle návrhu vídeňského dvorního architekta Johanna Bernarda Fischera z Erlachu pro hraběte Jana Václava Gallase. Podle odborníků jde o jeden z nejlépe dochovaných šlechtických městských paláců na světě. Celková proměna paláce má být dokončena do konce roku 2021. V historicky cenné budově by měly vzniknout restaurace, vinárna i výstavní prostory. Plocha nádvoří, spolu s interiéry paláce, umožní konání nejrozličnějších kulturních a společenských akcí, koncerty, divadelní stagiony apod.

9. Zpřístupnění katedrály svatého Bartoloměje v Plzni

Katedrála sv. Bartoloměje s nejvyšší kostelní věží u nás bezpochyby patří k nejobjedivovějším dominantám západočeské metropole. 2. června letošního roku se gotický klenot snad opět otevře veřejnosti po náročné revitalizaci, a to i s novou půdní expozicí nad katedrálou, která je součástí vstupu na věž. Věřící i turisté, kteří do katedrály po opravě přijdou, zaznamenají hlavně nové osvětlení, vyhřívané lavice, sociální zázemí a nově přístupné podkroví. V tomto prostoru, odkud budou moci lidé nahlédnout do gotického krovu, bude umístěna nová expozice o historii katedrály a historii zvonů.

10. Zámek Telč pootevře své brány

Také na zámku v Telči probíhá dlouhodobá rekonstrukce. Letos by se ale měla památka částečně otevřít. Návštěvníci by tak mohli spatřit novou expozici v 15 místnostech zámku, která je seznámí s místní historií a dovolí nahlédnout do kaple Všech svatých s náhrobky „otce Telče“ Zachariáše z Hradce a jeho první ženy Kateřiny z Valdštejna. Trasa A nadále zůstává v péči restaurátorů, pokud to situace dovolí, telčští průvodci vás provedou trasou B, která ukazuje byt posledního majitele. Otevřít by se měla snad k 1. květnu 2021.

11. Větrný mlýn na Kanciborku v Třebíči ožije

V Třebíči se od jara 2021 otevře po opravě velmi zajímavá památka, kterou je větrný mlýn na Kanciborku. Starodávný větrný mlýn holandského typu pochází z roku 1836. Byl postaven v pro potřeby Budischowského závodu a mlela se v něm smrková i borová kůra na takzvané tříslu – to pak sloužilo koželuhům k čištění kůží. Od jara bude na větrníku možnost prohlídky. V přízemí vznikne expozice koželužství s ukázkou mletí třísla a v prvním patře bude možné nahlédnout do nouzového bytu, který zde býval v letech 1929 až 1977.

13. Poutní kostel sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře dokončí opravy

Obnova národní kulturní památky zapsané na Seznam UNESCO - poutního kostela sv. Jana Nepomuckého na Zelené hoře probíhá od roku 2018. Restaurátoři se zaměřují na obnovu exteriéru (fasáda, okna) i na interiéru památky (omítky, štuková výzdoba, mobiliář...).

Součástí projektu je i obnova poutní louky přiléhající ke kostelu. Místo se tak začíná měnit v poutní louku, čímž se navrací ke svému původnímu účelu. Práce by měly být hotové v průběhu letošního roku.

12. Muzeum keramiky v Bechyni

Mezinárodní muzeum keramiky bude nově umístěno v bývalém domě služeb v Bechyni. Nově bude v provozu po celý rok, návštěvníci zde naleznou menší stálou expozici keramiky.

Muzeum bude prostory využívat i pro krátkodobé expozice, které mají v budoucnu hostit třeba i výstavy designu, malby, soch nebo grafiky. První návštěvníci si prohlédnou nové expozice v září 2021.

14. Nové muzeum nákladňáků Tatra v Kopřivnici

V červnu 2021 se otevře zcela nové Muzeum automobilů Tatra v Kopřivnici. Vzniká v hale bývalé slévárny na okraji továrního areálu Tatry. Kopřivnická automobilka má pro novou expozici připraveno sedmdesát veteránů či první vůz, který jel dakarskou rallye. Nová expozice se tematicky zaměří především na nákladní vozy. Nový domov tu najde i vlak Slovenská strela, která dlouhou dobu stála před muzeem a dva poslední roky byla v rekonstrukci. Obnovený vůz bude také občas také jezdit v rámci takzvaných nostalgických jízd.

15. Rozhledna Cvilín v Krnově prokoukne

Do poloviny roku 2021 potrvá obnova cvilínské rozhledny. Kromě základů jsou dalšími problematickými místy venkovní přístupový ochoz včetně schodiště, betonové římsy, balkon, ztužovací ocelové pásy, střecha, vnitřní schodiště a zejména vyhlídková terasa, jejíž zděné zábradlí s cimbuřím není stabilní. Dvacet osm metrů vysoká rozhledna na Cvilíně byla postavena v letech 1902 až 1903 podle projektu architekta Ernsta Latzela z iniciativy Moravskoslezského horského spolku a za velké finanční podpory knížete Jana II. z Lichtenštejna.

16. Na Pernštejně se otevře Vrchnostenská zahrada

Hrad Pernštejn patří mezi naše nejzachovalejší a nejznámější památky, avšak málokdo zná zdejší komplex perštejnských zahrad pod jeho hradbami. Ty v roce 2020 prošly komplexní revitalizací a v sezóně 2021 se konečně otevrou turistům. Okrasná zahrada získala svou původní podobu z počátku 19. století, kdy patřila mezi patnáct nejvýznamnějších zahrad na Moravě a ve Slezsku. Nový prohlídkový okruh zahradou nabídne návštěvníkům možnost samostatné nebo komentované prohlídky, ale také klidovou zónu a procházky různé náročnosti včetně části přístupné návštěvníkům s omezenou mobilitou. V původně užitkové části zahrady bude umístěna expozice prezentující obnovené dílo zahradního umění se zaměřením na smyslové vnímání zahrady včetně jejího haptického modelu. Ke zlepšení standardu poskytovaných služeb přispěje i nová, na terase umístěná venkovní kavárna s vyhlídkou.

17. Vzkříšení dřevěného kostela v Gutech

Šikovným tesařům se podařilo dokončit repliku vyhořelého kostela v Trinci-Gutech. Kostel z 16. století shořel v roce 2017, když oheň úmyslně založili tři mladíci. V letních měsících roku 2020 se podařilo dokončit hrubou stavbu, od září pokračovaly práce na interiérech. Cílem všech zúčastněných bylo vytvořit takový mobiliář, který odpovídá tomu původnímu. Znovu postavený kostel bude dokončený do května 2021, vysvěcení stavby a první bohoslužba by se měla konat dne 23. 5. 2021. Kostel bude oproti minulým letům dobře požárně zabezpečen, aby se neštěstí nemohlo opakovat.

18. Novinky z Krkonošských hřebenů: Petrovka a nouzové přístřešky

Na krkonošských hřebenech čekají letos návštěvníky nové stavby. Konkrétně se jedná o několik let restaurovanou Petrovu boudu, kterou se podařilo dokončit v květnu 2020, ale zatím se kvůli vládním nařízením nemohla otevřít návštěvníkům. Zčásti bude sloužit firemní rekreaci společnosti Unicorn, přístupná bude ale i veřejnosti, a to včetně ubytování. Druhou novinkou jsou originální nouzové přístřešky, které pomohou přežít v nouzi špatné počasí. Šest přístřešků měli za úkol vytvořit a zrealizovat studenti architektury z ČVUT. Jejich nápadité výtvořky potkáte například u Bílého Labe, pod Dvoračkami, na Rýchorském kříži nebo soutoku řeky Mumlavy s Lubošskou

19. Nové krypty a sklepení v klatovských katakombách

Klatovské katakomby chystají další novinky ve svých expozicích. Návštěvnická trasa se rozroste o dosud nevyužívané sklepy. Součástí prohlídek po dokončení rekonstrukce nově budou i krypty směrem k Divadelní ulici. Návštěvníci si prohlédnou nové exponáty i ostatky, které dosud nebyly vystavené. Nová expozice by měla být hotová do letní sezóny 2021.

Příprava nového prohlídkového okruhu nijak nezasáhne do běžného provozu katakomb, hlavní expozice zůstane nadále přístupná. Otevře se opět, jakmile to dovolí vládní opatření.

20. Otevření pevnosti Dobrošov

V květnu roku 2018 začala plánovaná rekonstrukce pevnosti Dobrošov na Náchodsku. Opravy, které potrvají do června 2021 zahrnují tři podzemní sály, schodiště a výtah. Výletníci asi nejvíce ocení nové návštěvnické centrum, které nabídne přednáškový sál, občerstvení i sociální zázemí. Hotovo by mělo být do podzimu 2021.

Dobrošovská pevnost se začala stavět v září 1937, aby společně s dalším pohraničním opevněním chránila republiku proti nacistickému Německu. Do uzavření Mnichovské dohody o odstoupení pohraničních území Československa Německu v září 1938 ale pevnost nebyla dokončena.

Odpovědi na velikonoční kvíz

- 1) První neděle po prvním jarním úplňku
V historii se několikrát scházely církevní koncily, které se snažily ustanovit pevné datum velikonočních svátků. K tomu, aby bylo datum ustanoveno, je však potřeba souhlas všech křesťanských církví. Ortodoxní církve však vždy tento návrh odmítly.
- 2) Ozdobený jehličnan, nebo ratolest
Předkřesťanské oslavy jara byly spojené s počátky jarních zemědělských prací. Z hospodářství se vynášela smrt, jako symbol zimy a dívky pak jako dar přinášeli hospodářům „lito“, pentlemi a skořápkami ozdobené borové stromky nebo ratolesti. Později, s rozšířením křesťanství, se lito doplnilo o obrázky svatých.
- 3) Sazometná
Často, ovšem chybně, je středa jmenovaná jako Popeleční. Tato středa však nastává 40 dní před Velikonocemi a značí se jí začátek půstu. Sazometná nebo též Smetná středa má svůj název od vymetání komínů a smýčení, které hospodyňky plánovaly právě na středu, aby měly naklizené před velkými velikonočními svátky.
- 4) Jiný název pro pomlázku
Šmigrus, tatar, houdovačka, mrskačka. To vše jsou jiné názvy pro spletené proutky vrby. Název pomíhod se rozšířil na konci středověku podle pomlázkového popěvku Pomni hody na provody.
- 5) Slepíčka, skřivánek, liška
Tradice hledání vajíček v české kultuře sahá do 16. století. Na Olomoucku dětem přinášela vajíčka Pámbíčková slepička, ve Slezsku to byl skřivánek a v oblasti Berounska liška. V dalších krajích se děti těšily též na čápa, kukačku, jeřába nebo bažanta. Zajíček se k nám dostal z Německa až na konci 19. století.
- 6) Z chlebového těsta
Pekárny ho začaly nabízet od druhé poloviny 19. století jako doplněk k mazancům a šlehaným beránkům. Chléb měl podobu zajíce a do jeho středu se vsazovalo malované, nejčastěji červené, vajíčko.
- 7) Vzkříšení
Vejce se v 11. století začlenilo do křesťanských symbolik jako obraz Vzkříšení. Vejce bylo vnímáno jako zamčený hrob, ve kterém je přesto ukryt život.
- 8) Krásný
Podle názorů většiny badatelů se název kraslice odvozuje od slova krásný, jehož původním významem bylo červený. Proto ve středověku byly Velikonoce často označovány jako Červené svátky.
- 9) Svým zvukem nahrazuje zvony.
Řehačka nahrazuje zvuk zvonů, které podle tradice na Zelený čtvrtek po doznění ranní modlitby odlétají pro požehnání svatého otce do Říma. Hrkání se ozývalo mezi čtvrtou až šestou hodinou ranní, v poledne a v době večerního klekání až do Bílé soboty, kdy se zvony vrací zpět.
- 10) Velký trojhranný svícen
Tento svícen na sobě nesl patnáct svící. Zapaloval se při velikonoční mši, svíce se v průběhu mše po každém žalmu postupně zhasínaly, což vyjadřovalo symbolické promlouvání Svaté trojice.

Pekárna V. Dohnala a škola v roce 1899

Divadlo Vlkoš - Charleyova teta 1968

Otevírání sokolovny 1935

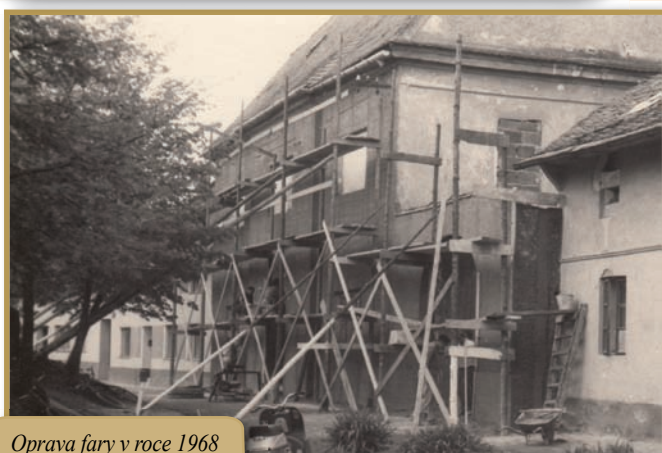
Továrna Ladislava Daňka asi rok 1936

Družstvo hokejistů HC DANĚK VLKOŠ - Mir.Kozák, Stanislav Horák, Otmar Dohnal, Antonín Dohnal, Antonín Kroupa, Josef Zavadil, Rudolf Kučera, Zdeněk Opletal, Drahomír Pola

Pohled z hlavní křižovatky do ulice Bochořská. Dům č. 60 byl zbořen, poněvadž překážel v dopravě

Oprava fary v roce 1968

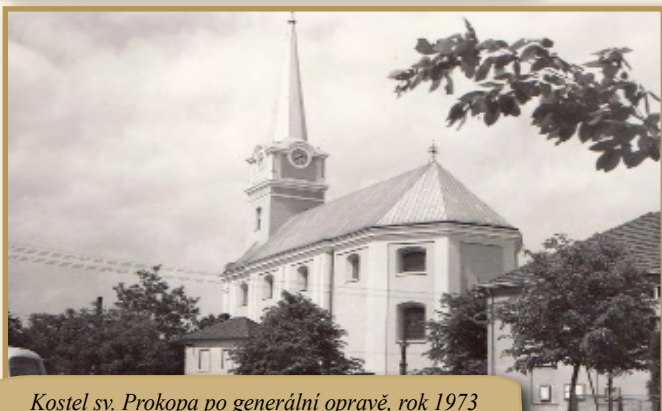
Obecní chalupa - bydlel zde pan Antonín Zikmund. Chalupa vyhořela v noci před vlkošskými hody v roce 1957

Kanovsko a kaple sv. Cyrila a Metoděje, rok 1967

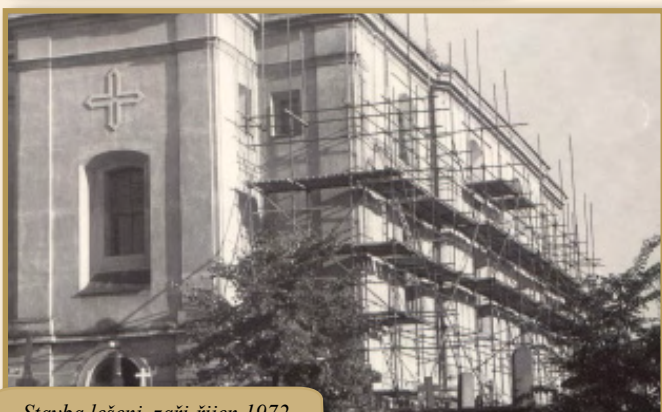
Ulice Za Mlýnem, podzim 1968

Kostel sv. Prokopa po generální opravě, rok 1973

Domy rodin Březíků a Macháčků

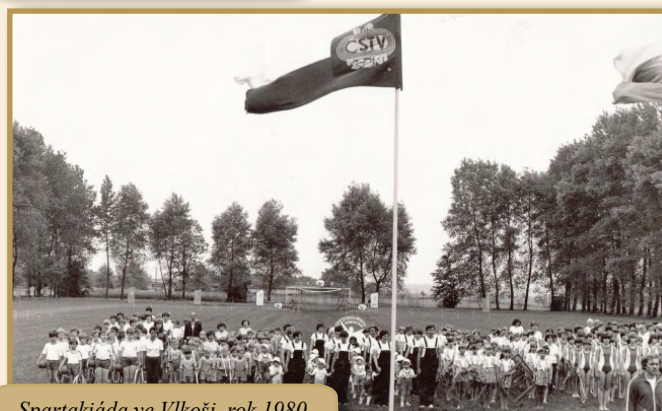
Stavba lešení, zaří-říjen 1972

Chata HUBERT v Olšičkách

Bířmování ve Vlkoši, rok 1975

Spartakiáda ve Vlkoši, rok 1980

Internetová verze barevného Vlkošského zpravodaje je zveřejněna na webových stránkách Obce Vlkoš

www.obcevlkos.cz